

BRASSÓI LAPOK

Szerkesztőség ★ Kiadóhivatal ★ Nyomda
BRASSÓ, KAPU-UGCA 64-66 SZÁM

POLITIKAI NAPILAP
Főszerkesztő: SZELE BÉLA dr.

TELEFON-INTERURBAN: Szerkesztőség és kiadóhivatal 1-77 és 82 szám

Sztrájk robbant ki a Zsilvölgyében

Háromezer munkás tette le a munkát Lupényban — Véres összeütközés halottakkal a katonaság és a bányászok között

— Részletes tudósítás a harmadik oldalon —

Kormánybiztost a Zsilvölgyébe!

A Zola Germináljának komor, döbbenetes, megrázó ellentétei és összeütközései törnek elénk a zsilvölgyi eseményekben. A bányászok végtelen nyomora, számszorosán megkínzott türelme, a tárnák mélységeinek forradalmi forrása, s szemben a vagyoni, a hatalom gögőse és könnyelmű tivornyázása, míg egyszerre lüngolni kezd minden, akárcsak a moreni petroleumforrások, s tőke s szegénység egyformán hamvakba temetkezik...

A Zsilvölgyéből a kétségbeesés lázongó jajkiáltása hangzik és feltörő türelmetlenség tücsövéje lógoz. Sztrájkok szaggatják a szénbányák oltárait és vad ökölesapások zuhognak a tőke képviselőire. A munka szilaj szenvedelmek halálos martaléka.

Mi történt hát odalenn, hogy kirobbant a bányalég? Nincs nagy története, de ami van, az végtelenül fájó és felzaklató. Egy virágzó élet, ami volt, ami után a munkáskedv págya-nyakozva törtetett, a siralom sivár sivatagja lett. S az ígéretoázisok, amik vízzel és datolúával bíztattak, mind messzebb kerültek mint a lidércfény, s a palóság: émsztó forrás, sorvasztó hajsza, ólálkodó veszedelem, foszlányokban éhező család.

A liberális uralom mint Kolumbusz matrózai az újvilág hiszékeny, jámbor benszülötteire, vetette rá magát a bányavidék odáig nyugodtan dolgozó, elégedett és vidám munkásaira, s mint siserehad foglalta le magának és foszlotta ki a gazdag, a virágzó Zsilvölgyét. A bányászdal elhalt az ajkakon, a kalapács megreszketett a kezekben, a szívekbe szívárgott, majd ömlött a keserűség. A kis bányász-lámpa fénye csak az a reménység volt, hogy majd jönnek ők, a Messiások és a mélység nyomorultjait megmentik szenvedéseiktől.

Jöttek és jött a május hatodika. Jött Gyulafehérvár, jött, ömlött az ígéretek üdítő zápora. Minden másképp lesz, minden jobban, a kenyér, az embermértőség, az igazság új korszaka készül. Rohantak a lidércfény, a délibábok, a szívárvány, az oázis után. S ott maradtak a feneketlen mélységben, a sötétben, a nyomorban, kilátástalanul, összetörve, megsemmisülve.

Hat percentet javítottak a kollektív szerződésen. A döntőbíró feldöntötte az emberség, a munka jogát. S mellé a mérnökök durva bánásmódja, a szüntelen hajsza, zaklatás, üldözés. Honnan az emberi türelmesség isteni kitar-tása?

Mi ez, ha nem felülről való demagógia és anarchia? Nem a torreador vad kedvtelése-e, hogy a felhajszolt bika testébe mennél több bandillát szurjon, s odafenn a páholyulók ezrei tapsoljanak hozzá? Nem kell kommunisztának lenni, még csak szocialistának sem, hogy rádöbbenjünk arra a határtalan frivolitásra, amivel a Zsilvölgyét egy évtized óta szisztematikusan viszik a válságba, a veszedelembe. Ellenkezőleg. A jóllétért, nyugalomért, s ország-sorsért aggódó polgári lélek lázong a balkezűség, gondtalan gondatlanság, s buta barbárság

badar tényei ellen, melyek odavezettek, hogy Románia legnagyobb, leggazdagabb szénországa ma a romlás, a pusztulás, a felfordulás ijesztő képét mutatja.

A Zsilvölgyét vissza kell adni önmagának. Meg kell szüntetni a kalóz- és csendőrpolitikát, s tabula rázát kell csinálni minden intézmény-

ből, amely nem a munkát, a munkásokat, a termelés biztonságát, a közrendet és az ország érdekeit szolgálja. Hagyjanak fel a rettenetes vívisekcióval, elvárják benne az élet, a jövő. Szabadítsák fel a bányavidéket a bujtogatók és tőkebalánok rémuralmától, s mindenekelőtt adják meg az emberség és egzisztencia jogát a nyomorban szynlódóknak.

Küldjenek kormánybiztost, igazságot, erősz- kezűt és melegsívűt, a Zsilvölgyébe!

A kinevezett jegyzőktől megvonják a működési engedélyt

Az első engedély-visszavonások már meg is történtek

Marosvásárhely, augusztus 6.
Ma délelőtt híre terjedt a városban, hogy a miniszterium új rendelete alapján mind- azoktól a közjegyzőktől megvonják működési engedélyüket, akik nem nyilvános pályázat, hanem kinevezés alapján nyerték el hivatalu- kat.

A hír érthető feltűnést keltett, hiszen a vá- sárhelyi közjegyzői körletben is több közjegy-

zőtől fogják megvonni a működési engedélyt. A hírek szerint Brassóból — szintén a vásárhe- lyi körlethez tartozik — Crisan dr. közjegy- zőtől, Szászrégenből dr. Albu Corneltől és Mo- rariu dr. vásárhelyi közjegyzőktől máris meg- vonták kinevezés útján nyert közjegyzői tiszt- jüket.

A rendelet országosan nagy érdeklődés- re tarthat számot.

A kínai határon megszűntek a hadműveletek,

de a szovjet tovább folytatja bomlasztó propagandáját

A keletkínai vasutvonalon megindult a forgalom

Páris, augusztus hó 6.
A francia külügyminiszteriumhoz érke- zett félhivatalos jelentések szerint az orosz- kínai konfliktus ügye abba a stádiumba érke- zett, hogy a békés elintézés már csak a közel jövő kérdése. A Párisba érkezett jelentések szerint a Szovjet és a nankingi kormány meg- bízottjai közvetlen tárgyalásokon a következő megállapodást létesítették:

A mandzsuri határon levő orosz és kínai csapatok kölcsönösen visszavonulnak, maguk között szabadon hagyva bizonyos semleges zónát. Négy héten belül pedig hivatalos dele- gátusaik útján megkezdik a közvetlen tárgya- lásokat. Addig is, amíg a hivatalos tárgyalások a kelet-kínai vasut vitás kérdéseit rendeznék, a vasutvonalat üzembe helyezik és visszaállít- ják a szibériai forgalmat.

Ezek szerint a mandzsuri határon a had-

műveletek teljesen megszűnnek. Viszont az is bizonyos, hogy a Szovjet a maga részéről csak a formális hadműveleteket szüntette meg, a propagandát azonban tovább folytatja és ügy- nökei útján bomlasztani igyekezik a kínai nemzeti kormány haderejét. Sanghaiból érke- ző jelentés szerint a Csang-Cso-Ling parancs- noksága alatt álló mandzsuri csapatoktól két gyalogos osztag

a szovjetügynökök agitációjának ha- tása alatt átszökött a vörös csapa- tokhoz.

Erről maga Csang-Cso-Ling tett jelentést a nankingi kormánynak, ahonnan a szovjetpro- paganda által megbontott fegyver- csapatok helyett megbízható csapattesteket kér felvétel- tásul.

MAI SZAMUNK 12 OLDAL

DOWGALESKI

AZ ELSEJEI TUNTETÉSEK.

a szovjet párisi követe, aki Moszkva részéről a Londonnal való békéltető tárgyalásokat vezette

Berlinben a munkásság hatalmas háboruellenes demonstrációt rendezett elsején. A tüntetők egy csoportja gázmaszkakkal felszerelve juttatja észbe a háboru borzalmait.

Kétszáz bizottság hajtja végre a közigazgatási reformot

Sulyos események forrnak a belpolitikai kulisszái mögött

Az avereszkánus—liberális párt fuziója előtt

Bukarest, augusztus 6.

Még teljes szélsőnéző van a politikai életben, de a kulisszák mögött már készülődnek az őszi kampányra. Averescu tábornok aug. 15-re jelezte, hogy Bukarestbe érkezik és megkezdí kormánybuktató akcióját. Nagyon jellemző a helyzetre, hogy Bratianu Vintila is augusztus 15-én érkezik a fővárosba. Az Indreptarea mai száma — ez az Averescu-párt hivatalos lapja — azt írja, hogy Averescu tábornok és Bratianu Vintila közösen elhatározták, hogy most már haladék nélkül megindítják a kormány elleni akciójukat. Az Averescu párt hivatalos lapja tehát ma már

nyíltan bejelenti, hogy az Averescu-párt és a liberálisok megtalálták a közös platformot.

De ugylátszik, hogy Bratianu Vintila nem csupán a kormány elleni harc miatt hagyja abba külföldi nyaralását. A legutóbbi hírek szerint Duca, aki régen törekszik a vezerségre, már a napokban Bukarestbe érkezik és itt politikai barátaival megbeszéléseket akar tartani. E megbeszélések alkalomával fog eldőlni, hogy a liberális párt teljesen azonosítja-e magát Bratianu Vintila felfogásával? Duca ugyanis teljesen elhibázott taktikának tartja a liberális párt kivonulását a parlamentből és hibáztatja, hogy Bratianu felhatalmazta néhány elvbarátját a nekik írt politikai levelek publikálására.

Tehát a sokat emlegetett Duca-Vintila párbaj — ugylátszik rövidesen a nagy nyilvánosság asszisztálása mellett megkezdődik.

A kormány viszont egyelőre teljesen el van foglalva a parlament által megszavazott

törvények alkalmazásával és végrehajtásával. Legelsősorban a közigazgatási törvény végrehajtása van a soron. Mint nagyon érdekes tényről említi meg, hogy a törvény végrehajtásához kétszáz bizottságra van szükség. Egy központi bizottság dolgozik a miniszterelnökségen, hét bizottság szervezi a hét tartományt,

Európa valutái egyesüljete!

Egy angol pénzember egységes európai valutát követel a dollár imperiálizmus ellen

Zürich, augusztus 6.

Az álmódzó Coudenhove-Calergi gróf Pánurop eszméjét egyre több tartalommal tölti meg a valóságos élet s mint sok más ideával történt, ez az utópia is kezd valósággá, kikerülhetetlen szükségessé válni. Egyelőre ugyan csak inkább mumusként Amerika felé és nyilván taktikai fogásként, Briand újabb a gyakorlati politika mezejére is átvitte az Európai Egyesült Államok gondolatát, amely mind több közvetlenséggel hat a világhelyzet alakulására. Most már komoly, százszázalékosan reális bankember is akad,

aki Európa összefogását nem jámbor óhajítás gyanánt, hanem parancsoló és halaszthatatlan követelménynek állítja elénk.

A Neue Züricher Zeitungban J. F. Darling, a neves angol pénzkapacitás és az egykori legnagyobb londoni pénzintézetnek, a Midland Banknak igazgatója, érdekes javaslatot tesz. Kifejti, hogy Európa pénzügyi életének nem szabad elhalasztania azt a kedvező alkalmat, amelyet a Young tervezet értelmében felállítandó nemzetközi clearing- és jóvátételi bank létrehozatala a kontinens pénzügyi életének az egységesítésére nyújt

s bármily áldozatok árán is meg kell teremteni a közös európai valutát,

mert csak ez képes megvívni a mindent katasztrofálisan fenyegető dollárral és feltartóztatni annak özönlő áradatát.

— Európa valutái egyesüljete!

— adja ki ezután a jelszót a kiváló brit pénzügyi vezérférfi, kimutatva azt, hogy külö-

ezenkívül van 71 megyei bizottság és körülbelül hatszáz járási bizottság.

Ezzel a munkával egyidőben a kormány folytatja a rendőrség szervezetében megkezdett tisztító munkát a többi állami hivatalokban is. Mindenki nyugdíjba kerül,

aki tulságosan leangazsálta valaha magát a liberális pártnak,

még akkor is, ha a nyugdíjjogosultságához még évek szükségesek. A kormány inkább odaajándékozta azt a hiányzó öt esztendő. A miniszteriumok átszervezéséről szóló törvény módosít ad a kormánynak, hogy az eddig elmozdithatatlan miniszteriumi tisztviselőket is leépítse és ezzel a liberálisok legfontosabb mentsvárát is felrobbantsa.

nősend akkor, Ha Hoover elnök kitart az amerikai beviteli vámtarifának a tervbevevett megmászhatatlan magasságra való felemelése mellett, úgy az óvilágnak semmi reménye sem lehet arra, hogy adósságait legalább részben áruval fizesse. Muszáj lesz a rémitő összegeket csaknem az utolsó centig pénzben fizetni s a dollár eközben lehengereli még a legerősebb európai valutákat is. Csak a valuták összefogása törheti meg a dollár hódító hadjáratát.

A bélyeggyűjtők megostromolták a vatikáni postahivatalt

Róma, augusztus 6.

A Vatikán állam postahivatalát augusztus 1-én adták át a forgalomnak. Az önálló pápai állam legelső bélyegsorozatát a megnyitáskor kezdték árusítani. A világ minden részéből rengeleg bélyeggyűjtő és kereskedő érkezett erre az alkalomra az örök városba. A megnyitás előtt már a kora reggeli órákban élveleszélyes lett a tolongás a vatikáni posta épülete előtt. Jellemző a bélyeggyűjtők lázas érdeklődésére, hogy csupán egyetlen gyűjtő 600 ezer márká értékű bélyeget vásárolt össze. Így aztán nem is csodálkozhatunk azon, hogy már az első délelőtti körülbelül 60 millió lej értékű bélyeget vettek meg, úgy, hogy a Vatikán postáját délután bélyeghiány miatt már ki sem nyithatták.

Képünkön bemutatjuk az önállóságot visszanyert pápai állam legelső bélyegsorozatát, amelynek egysé értékeit XI. Pius pápa arcképe, illetőleg a pápai címer díszíti.

Astra (Apolló) Mozdó

Ma kedden fut utoljára Lillian Gish nagy filmje

Galamb a viharban

Szerdától:

A selyemharisnya

lesz vetítve.

A főszerepben: LAURA LA PLANTE

Véres sztrájkban robbant ki a zsilvölgyi elkeseredés

3000 bányász tette le a munkát eddig — A sztrájkolók agyonverték Lupényben a villamosmű igazgatóját és a csendőrőrmestert

Sortüz dördült el ma délelőtt Lupényben Eddig 16 halotról és 18 súlyos sebesültről szól a jelentés

Déva, augusztus hó 6.

A Zsilvölgye, mely évek óta, különösen azonban az utóbbi évtizedben a legkifejezőbb módon tükrözi a gazdasági ellentétünk aggasztó kiélezettségét és mint az ország leg-hatalmasabb bányai parit centruma, valósággal állandóan forrongó katlana a munkásszomormóból bugyogó elégedetlenségnek.

most, a tavasz- és nyárhozta pár hónap aránylagos nyugalma és csendje után ismét megdöbbenően hallat magáról. Ami az elmúlt ősztől fogva folyton kísért: a nagy munkástömegek eddig fegyelmezettlen

visszafojtott elkeseredettsége sztrájkban tört ki.

amelyet mintha szándékosan és mesterségesen is szított volna a bányatársulatok kihívó fittyelhányása. Ugy látszik, olyan óriási elégedetlenség — és keserűség — halmozódott már össze a munkástömegekben, hogy ezeknek az energiáknak a kitörése és mennyiségéből minőségbe való átváltozása elkerülhetlenné vált és jelenleg még be nem látható következményeket vonhat maga után.

A nyomor és az inzultusok miatt

Országsszerte ismeretes az a szívós harc, amelyet a zsilvölgyi bányászok társulataik igazgatóságával a kollektív szerződésért és

Kitör a sztrájk

Tegnap reggel hat órakor a lupényi Victoria és Elena bányák munkásai megtagadták a tárnákba való leszállást és bejelentették, hogy

sztrájkba lépnek mindaddig, amíg az igazgatóság ne teljesíti a kollektív-szerződésben meghatározott kötelezettségeit.

A közvetlen ok állítólag az volt, hogy a bányai igazgatóság megtagadta a szakszervezeti járulékok egy összegben való levonását és a szakszervezetnek való kiutalását, ami régtől szokásban volt: ezenkívül azt az egy napi bért sem volt hajlandó együttesen levonásba helyezni, amelyet a munkások a szakszervezetnek megszavaztak. Emiatt a szakszervezet tegnapelőtt, vasárnap este titkos ülést tartott, a melyen mintegy kétszáz munkás vett részt. — Ezen a gyűlésen mondták ki, hogy amennyiben az igazgatóság ezt a szokást is beszünteti, sztrájkba lépnek, mert a helyzetük így teljesen tarthatatlanná lesz. Az igazgatóság arra az álláspontra helyezkedett, hogy

a vállalatnál levő körülbelül három-ezer munkás közül mindössze csak néhány száz munkás tagja a szakszervezetnek

s ezért nem türi, hogy a kisebbséget képviselő szakszervezet az összmunkásság nevében követelje.

A Victoria és Elena bányák munkásai a sztrájk kikiáltása után a délelőtti órákban a Carolina és István bányákhoz vonultak s felszólították az ott dolgozó bányászokat, hogy csatlakoz-

Bezárták az üzleteket, kihaltak az utcák

A sztrájkolók ekkor Buciuman Gheorghe és Muntean Todor szakszervezeti vezeték indítványára delegátusokat küldtek ki a Zsilvölgye összes bányáihoz azzal a felszólítással, hogy az ottani munkások is vállaljanak velük szolidaritást és tegyék általánossá a munkabeszüntetést az egész centrumban. A petrozsényi vulkányi és apinószai munkások állítólag elutasították a sztrájkolók kiküldöttjeit, akik a késő

annak feltételei megjavításaért az ősz óta folytak. A kollektív szerződést illető tárgyalásokban minden alkalommal a dévai törvényszék elnökének, dr. Olariu Virgilnek a döntő bíraskodására került a sor, aki nehéz szerepét tekintve kétségtelenül igyekezett, összeegyeztetni az ellentétes érdekeket. Az idén a döntőbírási uton létrejött kollektív-szerződés sokkal kevesebbet tett magáévá a munkások követeléseiből, mint az előző években — ami azonban a végsőkig feszítette a munkásság elkeseredését, az az volt, hogy

a vállalatok még ezt a kollektív szerződést sem tartották be.

A lupényi bányák munkásainak 6 százalékos béremelést biztosít a szerződés, de a bányai igazgatóság ezt sem léptette életbe. Emellett

a mérnökök és munkavezetők mind provokálókban léptek fel a munkásokkal szemben, s számtalanszor bántalmazták is őket.

A társulat fokozatosan leépített olyan kedvezményt, amelyet a munkásság az utóbbi tíz év folyamán nagykeservesen kivívott magának. Fokozta azután a bányászok ingerültségét és izgalmat az elbocsátás Damokles kardjaként állandóan fejük felett lebegő veszélye is és az, hogy a kitett munkások képtelenek voltak más keresethez jutni s a legborzalmasabb nyomorba jutottak.

zanak a munkabeszüntetéshez.

Itt a munkásoknak előbb csak egy része állt a sztrájkolók oldalára, de lassanként csak azokra zsugorodott a munkában maradtak száma, akik a biztonsági szolgálatot látták el. Ezután a sztrájkolók kompakt tömegben a nyák villamosműveihez mentek s felhívták Radu művezetőt, hogy azonnal állítsa le a gépeket. Amikor a művezető arra való hivatkozással, hogy a villanytelep működésének beszüntetése a bányabeli vízszivattyúk és ventilátorok tevékenységét is lehetetlenné teszi s ezáltal veszélyezteti nem csupán a munkában maradt bányászok életét, hanem maguk a bányák épségét is,

megtagadta a sztrájkolók követelésének teljesítését a felindult munkások megrohanták, leverték és halálosan összeszurkálták, úgy, hogy Radu eszméletlenül került el a kórházba való szállítása közben állítólag bele is halt kapott sebeibe.

Ezután a sztrájkolók benyomultak a villamosművek gépházába s ott is leállították a munkát, aminek következtében a tárnákban visszamaradt munkások élete ugyan a legnagyobb veszélybe került. Ennek csupán az utolsó pillanatban sikerült megakadályozni a napfényre.

Lehetséges, hogy néhányan bentpusztultak, mert a ventilátorok működése megszűnt.

Ilyenformán Lupény valamennyi bányájában általános lett a sztrájk és a telep mind a három ezer bányásza beszüntette a munkát.

délutáni órákban már röpiratokkal jelentek meg újra, amelyeket napközben nyomtattak.

A sztrájk kitörése óriási izgalmat keltett az egész Zsilvölgyben.

Nemcsak Lupényben, hanem Petrozsényben és a többi telepeken is bezárták az üzleteket és a lakosságuk

nem a munkássághoz tartozó része nem mer kimenni az utcára.

A villamosmű vezetőjének, Radunak a lezurása után a csendőrőrmesterrel is összetűztek a sztrájkoló bányászok s azt is úgy elverték, hogy haldokolva szállították be a kórházba.

Az első jelentés: 10 halott

A hatóságok még a tegnap reggel értesítették az eseményekről Rozván dr. hunyadmezei prefektust, aki a dévai ügyésszel, szigurancafőnökkel, csendőrpáncsnokkal és több század kat. hasággal azonnal kiszállt Lupényba. A prefektus rögtön a helyszínére való kiérkezése után felvette a tárgyalásokat a munkások vezetőivel és követelte tőlük, hogy legalább a biztonsági szolgálattal kapcsolatos munkát haladéktalanul vegyék fel, mert az a veszély áll fenn, hogy a bányákat előnti a víz és a szellőztetés hiányában a felgyülemelő gázok katasztrófális robbanásokat idéznek elő.

A sztrájkolók, akik megszállva tartották a villanytelepet, megtagadták a munka részbeni felvételét is.

s amikor tegnap este a kivezérvett csendőrség és katonaság arra akarta kényszeríteni őket, véres összecsapás ment végbe a karhatalom és a bányászok között, amelynek állítólag eddig még ellenőrzésre nem került híreink szerint

tíz halottig és 18 sebesültje volt mindkét részlől.

Az éjszaka folyamán három sztrájkvezetőt letartóztattak.

Az egyezkedési tárgyalások a hatóságok és a munkások képviselői között ma délelőtt is folytak, de 11 óráig eredménytelenül. Ekkor dr. Rozván prefektus szóbeli ultimátumot intézett a munkásokhoz s ebben bejelentette, hogyha délig nem adják át a villanytelepet és nem engedik meg a biztonsági szolgálat felvételét a bányákban, úgy könyörtelenül erőszakhoz nyul.

A ma délelőtti folyamán újabb katonai erősítést ment ki Lupényba, mert a koncentrált csendőrség és a tegnap gépfegyverekkel kiszállt négy gyalogos század, amelyek közül egyik Déváról, a többiek Szászvárosból mentek ki, nem bizonyult elegendőnek a felcsapott szenvedélyek lecsillapítására és a bányák biztosítására. Ezért a hatóságok lupényi vezérkara újabb karhatalmi csapatokat kért, mire intézkedés történt, hogy a nagyszabedű 18. hadosztálytól és csendőrezredtől további századok vonuljanak ki. Ezek az erősítések a délután már meg is érkeznek Lupényba.

A „sárga” szakszervezetek provokálták a sztrájkot

A lupényi monstre sztrájkot nem az egyes szakszervezetek, sem pedig a szociáldemokratapárt nem provokálta ki, hanem a különösen Lupényban megerősödött nemrégiben megalakított ugynevezett független szakszervezetek provokálták. Ez az alakulás teljesen önálló, semmi kapcsolata nincs a többi szakszervezetekkel s mintegy jellemzésül a „sárga-szakszervezeteknek” nevezik. A sárga szakszervezetek megalakításánál annak idején a kormány zsilvölgyi exponensei is résztvettek.

A lupényi sztrájk hír szerinte elszigetelt jelenség maradt, amennyiben a sztrájkbizottságnak azon kísérlete, hogy a többi zsilvölgyi bányatelepeket is sztrájkra bírja nem sikerült. A tervet Petrozsény, Vulkán, Lonya, Petrillá és Anonisz munkásai egyöntetűen elvetették.

Sortüz 16 halottal

Rosvan dr. hunyadvármegyei prefektus ultimátuma, amely szerint a sztrájkba lépett lupényi bányamunkásoknak az ostromzár alá vett villanytelepet déli tizenkét óráig föl kellett volna szabadítani, lejárt, viszont a munkások semmi hajlandóságot sem mutattak arra, hogy prefekusi ultimátum követelését teljesítsék. A hangulat már délelőtti rendkívül feszült volt s tekintettel arra, hogy a munkások álláspontjukból jótányit sem akartak feladni, az ultimátum lejárata pillanatában az izgalom elérte a tetőfokát.

Rozván dr. vármegyei prefektus intézkedésére a délelőtti folyamán megérkezett Déváról az újabb katonai megerősítés, majd újabb három csendőrszázad futott be a bányavárosba. Ezenkívül várták a nagyszebeni tizenharmadik hadtesttől kért erősítés megérkezését is. Mindez hozzá járult ahhoz, hogy az ultimátum lejárata pillanatában a munkásság hangulatát a végső elkecsereedésbe kergetse.

Déli tizenkét órakor Rozván dr. prefektus felszólította a munkásokat, hogy hagyják el villanytelepet és tegyék lehetővé, hogy a bányavárosban a villanyüzem ismét munkába állítsák.

A munkások a prefektus felszólítására nem engedelmessé váltak és még erősebbre vonták a villanytelep körül vont gyűrűt. Ekkor a dévai törvényszék vezetőügyésze fordult a munkásokhoz és újból felszólította őket, hogy a villanytelep blokádját azonnal oldják fel,

mert különben erőszakot vesz igénybe, hogy a bányák biztonsága érdekében a villanytelep ventilációs gépeit ismét üzembe helyezhessék.

A vezetőügyész felszólítása épp olyan eredménytelenül hangzott el, mint Rozván dr. vármegyei prefektus ultimátuma.

Ebben a pillanatban nyilvánvalóvá vált, hogy a lupényi monstre-sztrájkot békés uton elintézni már nem lehet és a munkásság elmentálására a karhatalom fegyverei adják meg a választ.

A vezetőügyész a villanytelep körül felállított karhatalmi osztag parancsnokához fordult és felszólította, hogy teljesítse kötelességét.

A karhatalmi osztag parancsnokának megismételt felszólítására sem mozdult a villanytelep körül felsorakozott tömeg, mire a parancsnok tüzet vezetnyelt.

A sortüz eldőrdült és hatása irtózatossá vált. Tizenhat bányamunkás holtan esett össze és rengeteg sebesült hullt a földre.

Lapzártáig a lupényi véres monstre sztrájk újabb fejleményeiről ellenőrzött jelentések nem érkeztek.

A Szent István hét impozáns lesz az idén

A magyar főváros nagyarányú előkészületeket tesz az ünnepségre

Budapest, augusztus 6.

A magyar főváros tanácsa hatalmas előkészületeket tett a Szent István hétre, amelyet a tervek szerint sokkal impozánsabb ünnepségekkel akarnak megünnepelni, mint a múltban. A hagyományos szent Jobb körmeneten kívül több nemzetközi kongresszus és fényes ünnepségek, szórakoztató látványosságok seregével igyekeznek a vidékiek és a külföldiek érdeklődését felkelteni és Budapest idegenforgalmát emelni.

Az eddigi tervek szerint a Szent István-héten tartják meg Budapesten a magyarok világkongresszusát, a nemzetközi katolikus szövetség világkongresszusát, az országos gyű-

mölskiállítás, az iparművészeti kiállítást, s végül a Tattersalban az országos Magyar Vársárat. Ezenkívül a Margit-szigeten művészi játékokat, az Iparcsarnokban állandó hangversenyeket rendeznek. Impozáns látványosság lesz az ütetőpályán az isaszegi csatának a reprodukálása. A Tattersalban és a Gellérthegyén népiünnepélyeket rendeznek s ezeket a látványosságokat kiegészítik nemzetközi atlétikai és uszóversenyekkel.

A magyar kormány a Szent István hét ünnepségein résztvevők számára ingyenes vizumot és 50 százalékos utazási kedvezményt ad. Az idegenek elszállásolásáról Budapest székesfőváros tanácsa gondoskodik.

Negyvennapos éhségsztrájk után

Újabb nyilatkozat szerint nincs már halálvesztély, mert a legyöngyült foglyok nem tudnak ellenállani a mesterséges táplálásnak

Kolozsvár, augusztus 5.

A nagyváradi kommunista pör elítélteivel tovább folytatják a haláljátékot. A negyvenegyedik napos éhségsztrájkban levő foglyok állapota a mai napon már annyira legyöngyült, hogy a mesterséges táplálást sem tudták elutasítani. Ily módon lehetővé vált, hogy a táplálékot rendes uton, a szájüregben keresztül juttassák a legyöngyült szervezetekbe.

Cozmata dr. főorvos nyilatkozata szerint a rendkívül súlyos állapotban levő elítélteket fenyegető végvesztélyt sikerült elhárítani. Az éhségsztrájkolók a kórház orvosainak rábeszélésére hajlandónak mutatkoztak arra, hogy szájukon keresztül vegyék

be a tápláló keveréket, amely a jelenlegi állapotukban egyedül volt alkalmas arra, hogy az életüket megmentse. Az összes betegek Hája Lipsitz kivételével önkéntesen vették be a speciális tápláló keveréket. Hája Lipsitz, a huszonöt kilóra lefogyott orosz tanítónő nem tiltakozott és közömbösen fogadta az újabb orvosi beavatkozást. Cozmata dr. nyilatkozata leszögezi, hogy az éhségsztrájkoló elítéltek állapota a természetes uton bevett tápláló keverék hatására szemmel láthatólag javult, szívük működésük erősödött és pulzusuk erősebben ver. Aggodalomra egyelőre tehát semmi ok nincsen.

A nyilatkozat azzal végződik, hogy a csapátkórház parancsnoksága nemcsak augusztus nyolcadikáig, azaz a semmitőszék döntéséig, hanem szükség esetén azután is szívesen vállalja az éhségsztrájkot folytató elítéltek ápolását.

A nyilatkozathoz nem fűzünk kommentárt. Csupán annyit tartunk szükségesnek megjegyezni, hogy Cozmata dr. főorvos mai nyilatkozata érdekes ellentétben áll a kórházparancsnokság tegnapi kétségbeesett megállapításaival.

Egyébként az elítéltek érdekében megmozdultak a romániai dolgozók is. Nagyvárad munkássága kétezernél több aláírással ellátott táviratot menesztettek a minisztertanácshoz, melyben az éhségsztrájkolók amnesztizálását sürgetik.

Az összevert brassói munkások feljelentették megkínzóikat

Ma tiltakozó küldöttség kereste fel a prefektust

Brassó, augusztus 6.

Az augusztus elsejei tüetésekkel kapcsolatban a brassói rendőrség 17 munkást letartóztatott. A Brassói Lapok megírta, hogy az őrkerezte fel, hogy tiltakozást jelentsen be a rendőrségen kegyetlenül elverték.

Az ügyészség az átkisért munkásokat azonnal szabadlábra helyezte. Az ügy folytatásaképpen ma délelőtti Suciú dr. vármegyei prefektust és a vezetőügyészt munkásküldöttség kereste fel, hogy tiltakozást jelelsen be a rendőrségi üldözésekkel szemben.

A letartóztatások alkalmával a rendőrség közegei nem tudták Illés József vasmunkást el fogni. Julius 31-ike óta állandóan keresik. Bleoca komisszár a letartóztatott munkások előtt kijelentette, hogy ha Illést kézrekerítik, úgy elverik, hogy elve nem hagyja el a rendőrség épületét. A munkásküldöttség az ünnep miatt nem találták hivatalában sem a vármegyei prefektust, sem a vezető ügyészt, akiket holnap keresnek fel.

A letartóztatott és megkínzott munkások egyébként Trifán dr. brassói ügyvéd útján bűnvádi feljelentést adtak be Bleoca komisszár továbbá Néma Béla és Tóth rendőrségi detektívek ellen hivatalos hatalommal való visszaélés és súlyos testi sértés miatt.

A Szovjetunióban dühösen tüntettek a MacDonald-kormány ellen

London, augusztus 6.

A Sunday Express érdekes részleteket közöl az angol-orosz tárgyalások megszakadásáról. A lap szerint akkor, amikor a Henderson külügyminiszter és Dovgalevszki párisi szovjetkötet között lefolyt megbeszélések nyilván holtpontra jutottak és továbbvitelük teljesen kilátástalanná vált. Dovgalevszki az ajtóhoz ment, a kilincsre tette a kezét és a következőket mondotta:

— Majd meglátom, mit szólnak mindezekhez otthon, a Szovjetunióban.

Moszkvai jelentések szerint a szovjet hatalmas tüntetésekkel válaszul a tárgyalások meghiusulására. Minden nagyobb városban rendkívül népes gyűléseket tartottak vasárnap s ezeken határozatokat hoztak, amelyek megkérdőjelezték a MacDonald-kormányt s azzal vádolják, hogy a konzervatívok gyámsága alatt áll s ezért nem meri magára venni a diplomáciai viszony feltétlen megújításának felelősségét, holott ennek szükségességét az elnizékben állandóan hangoztatta.

Kilencszáz millió arany márkás német kölcsön az amerikai piacon

Hága, augusztus 6.

A hágai pénzpiacra érkező washingtoni jelentések szerint az amerikai pénzpiacra már a közel jövőben megkezdik a 900 millió arany márká értékű német kölcsön kibocsátását. A washingtoni jelentések szerint a hatalmas kölcsönt a német kormány a Joung-féle egyezményben megszabott fizetési kötelezettség első részletének szánta. A kölcsön iránt Amerikában igen nagy az érdeklődés, úgy, hogy sikere teljesen biztosítottak látszik.

RIGÓ BERTALAN

Épület és butor mázó műhelyemet
Brassó Hosszu-utca No. 195
alá helyeztem

Vállalok épület és butor festést a legalacsonyabb napi árak mellett helyben és vidéken.
Garanciával részlet fizetésre is.

Utolsó utazás Madeira felé a Cardiff angol cirkáló fedélzetén*)

Károly és Zita drámájának utolsó fejezete

Szuronyos katonák között szállították a kétségbeesett
uralkodópárt a száműzetés helyére

Bukarest, augusztus 6.

Az egyik bukaresti kávéházban ismerkedtem meg Mr. Charlie Atwood angol tengerész hadnaggyal. Idegenül ült a kávéház terraszán és amikor tíz pernyi hiábavaló kísérletezés után belátta, hogy nem boldogul a pincérrel, aki csak románul tudott, kedélyesen átszólt az asztalomhoz, nem volnék-e hajlandó megmagyarázni a pincérnek, hogy egy nagy üveg jégbehűtött szódavízre volna szüksége kis pohár vishkivel.

Igy történt az összeismerkedésünk és pár perccel később már egy asztal mellett ültünk. A fiatal angol tengerészhadnagy jókedvűen mesélte, hogy az angol haditengerészetnél szolgál, de három hónappal ezelőtt egy gyakorlat alkalmával eltörte a lábát és okkar hosszabb szabadságot kapott. Ezt az időt arra használta fel, hogy körülnézzen egy kicsit a világban.

Tíz évvel ezelőtt kerültem hajóra és azóta bekalandoztam majdnem az egész világot. Megálltunk minden nagyobb tengeri kikötőben... és mégis alig

láttam valamit. Egészen más, ha az ember vasuton utazik és nem csupán a kikötők bar-jai és korcsmai után itéli meg az országot.

Az angol tengerészhadnagy érdeklődve nézi a körülöttünk nyüzsgő bukaresti publikumot.

Már voltam egyszer Bukarestben öt évvel ezelőtt, akkor a Cardiff torpedórombolón szolgáltam és Constancában állomásoztunk egy hétig. Egy tisztársammal huszonnégy órára felrándultunk Bukarestbe.

Mit kerestek a Cardiff angol torpedóromboló Konstancában?

Egészen gyanútlanul tettem fel a kérdést, csupán azért, mert nem volt egyéb mondanivalóm. A válasz azonban úgy ért, mint a bomba. Hogy úgy mondjam, zsurnalisztikai villámcsapás volt Mr. Atwood hadnagy felelete.

Habsburg Károlyt a volt osztrák-magyar császárt vittük el Madeira szigetére.

A beszélgetés e pillanattól lázas gyorsasággal folyik tovább.

Szuronyos katonák között

Hogyan, nagyszerűen emlékszem erre az utra, minden mozzanata a fejemben van... Hiszen nem mindennapi eset volt a mi részünkre sem, hogy egy császárt és királyt fogolyként vigyünk magunkkal. Azzal a parancsallal érkezünk Konstancába, hogy ott várjuk a Glasworth-ot, mely magával hozza Károly királyt. Mi már a kapott dátum előtt négy nappal ott voltunk és még jól emlékszem, milyen szigorú parancsunk volt arra, hogy senkinek se mondjuk el, milyen céllal érkezünk Romániába...

Nagyszerűen mulattunk azon, hogy itt Romániában az újságírók valóságos fejeszettel szaladgáltak Galacból Giurgiuba és onnan le Konstancába. Senki sem tudta, hogy a fogoly császárt vonaton, vagy hajón viszik-e át Románián? Emlékszem, hogy egy külföldi laptudósító valósággal térdén állva kért bennünket, áruljuk el a császár érkezésének időpontját és körülményeit. E lázas érdeklődés ellenére az alkalommal sikerült a szemfüles újságírókat félrevezetni. Mialatt ők Ploestiben vártak a konstancai gyorsvonatra, már lent a kikötőben megtörtént a behajózás és a Cardiff felvette a fedélzetére IV. Károlyt és Zita királynőt. Egy tengerésztsist hat feltűzőt szuronyos katonával várta a volt császárt és feleségét. Ugy kísérték őket a Cardiff fedélzetére. Tíz perccel később a Cardiff már kisuhant a nyílt tengerre.

AZ UTOLSÓ EURÓPAI FELVÉTEL

A hadnagy látja az arcomon, mennyire érdekel minden szó, amit mond és barátságosan rám mosolyog.

Ha érdekli ez a kaland, jöjjön fel a szállodámba, ott vannak a fényképalbumaim. Megmutatok néhány felvételt IV. Károlyról, amit a Cardiffon csináltunk.

Lift szalad fel velünk a második emeletre. — A tengerész hadnagy kizsedi a kofferjából a fényképgyűjteményét és rövid keresgélés után rámutat egy amatőrfelvétele.

A képen alig lehet felismerni az arcvonásokat, de azért tisztán lehet látni néhány szuronyos tengerészt, amint közre fognak egy kissé megtörtén haladó alakot, aki osztrák-magyar tiszt ruhába van öltözve. A katonák mögött egy asszony alakját lehet felismerni. Ez az utolsó felvétel, amit IV. Károlyról Európában készítettek.

★

A másik felvétel már a Cardiff fedélzetén ábrázolja a száműzött királyi párt. A király összekulcsolja ölébe tett kezét és a párhuzamosan maga elé néző szemeiből ki lehet olvasni mindazt a kétségbeesést, lájaldalmat, lemondást, bánatot és tragikus összeomlást, amit egy császár érez, ha szuronyos katonák sorfala között meg kell indulnia a bizonytalan száműzetésbe.

— És mondja hadnagy ur, a hajón találkozott Habsburg Károlyval?

— Hogyne találkoztam volna vele. Kora hajnal-

★ A cikk átvételét csakis a Brassói Lapok megengedésevel engedjük meg.

ban indultunk el a kikötőből és a császári pár akkor azonnal visszahúzódott a kajüttjébe. De délután már kijöttek a fedélzetre és akkor készítettem róluk ezt a felvételt... Két hétig tartott az út, de e két hét alatt egyetlen egyszer sem láttam mosolyogni a királyt. Ott állt a hajó korlátjánál és nézte a nyílt, végtelen tengert... Mi tisztak lent, a tiszt étkedében

a parancsunk volt, hogy utközben sehol nem állhatunk meg, egyetlen hajóval sem léphetünk érintkezésbe. Persze ez az aggodalom érthető volt, hiszen nem tudhattuk, hogy akad-e valami hajó, amely ki akarja a királyt és feleségét szabadítani. Mondom, kint usztunk a nyílt tengeren, amikor találkozunk egy német hajóval. Amikor ez a hajó a közelünkbe jött, mi teljes sebességgel ki akartunk térni előle, de ebben a pillanatban felröpült a német hajó árbocára a „Stop” jel.

— Hát ez mit jelent? — kérdeztük egymástól. Elmegettünk volna anélkül, hogy válasza érdemesítettük volna a német hajót, azonban a tengeren vannak bizonyos kötelező udvariassági szabályok. Zászlójelekkel tudtára adtuk a német hajónak, hogy kapott utasítás szerint nem állhatunk meg. A német hajó most azt jelezte, hogy súlyos beteg van a fedélzetén és a mi orvosunkat kéri, menjen át és legyen segítségére a német orvosnak. Ez nemzetközi tengeri szokás és minden hajó köteles az ilyen felhívásnak engedelmességni. Már most mit tegyünk? Ez lehet igaz is, de lehet, hogy csak csalétek. Izgatott tanácskozás kezdődött közöttünk. Mit tegyünk?... Hátha valami kiszabadítási kísérlet? Végül a mi hajóorvosunk oldotta meg a kérdést. Felhívta a figyelmünket arra, hogy ő még nem végzett orvos, csak medikus és így operációt úgy sem végezhet. Ezt tudtul adtuk a német hajónak és aztán teljes gőzzel tovább mentünk.

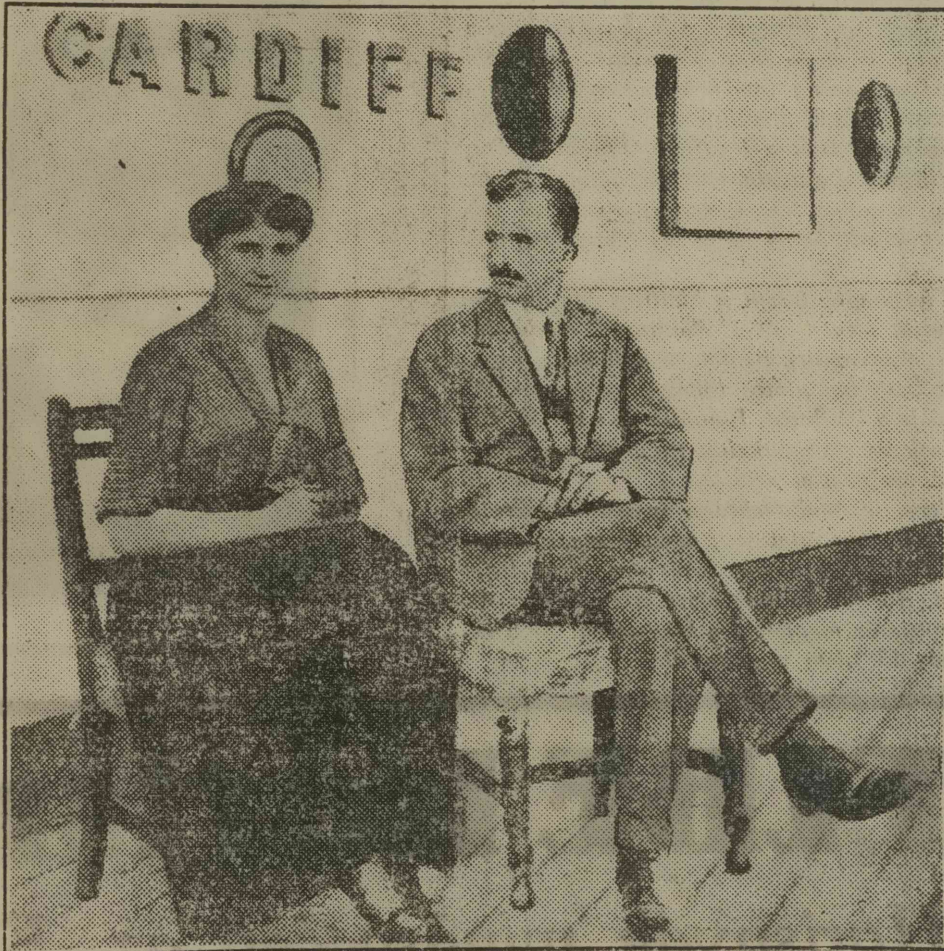
Persze, ezt a kalandot nem lehetett foglyunk előtt sem eltitkolni. Feljött a fedélzetre és nézte a távolodó német hajó körvonalait... Eppen én voltam a közelben, megkérdezte tőlem, hogy tulajdonképpen mi történt? Röviden elmondtam neki, hogy súlyos beteg van a német hajó fedélzetén, a mi hajónkon pedig csak egy medikus van és ezért nem lehetünk segítségére.

A király végig nézett rajtam. Ezt a pillantást soha sem fogom elfelejteni. Aztán mondott valamit franciául a királynőnek. Sajnos, nem tudok franciául. Amint hallja, csak németül nyögök valamit. Károly ekkor lement a kabinjába és az ut hátralevő részén nem mutatkozott többet. A többi tisztársaim, akik jól beszélnek franciául, később sokat vallattak, hogy próbáljam meg visszaidézni a király francia megjegyzését, de sajnos, erre képtelen voltam. Mit lehet tudni, talán megharagudott ránk, hogy nem küldtük át a medikusunkat a német hajó segítségére?...

★

A többi, ami ezután történt, ismeretes, — mondta a tengerészhadnagy. — A királyi párt letettük a szigeten és mi már újra Londonban voltunk, amikor hallottam, hogy Károly király nem bírta ki az ottani klímát és — meghalt.

A tengerészhadnagy erőltetetten felnevetett.

természetesen... megkérdeztem, hogy mi történt. Valamelyik tisztársam hívta fel a figyelmünket arra, hogy mi tulajdonképpen megismételjük azt a transzportot, amit ugyancsak angol tengerészek végeztek száz és egynéhány évvel ezelőtt, amikor a francia császárt vitték az örök száműzetésbe. És e perctől kezdve, — bevallom Önnek, — még az ebéd sem izlett jól nekünk...

EGY NÉMET GÖZÖS

A tengerészhadnagy kezébe veszi a fényképet és sokáig maga elé tartja.

— A királynő különben elég élénk volt, több ízben láttam, hogy hosszan és izgatottan beszél a férjéhez... biztosan vigasztalta... Nekünk ugyanis az

Jöjjön megajunk vissza a kávéházba... őszintén megvallom Önnek, hogy nem szívesen gondolok vissza erre az utra! Ugyenkor mindig magam előtt látom a király pillantását, ahogy végig nézett rajtam. Nyilván, akkor bennem látta az angol nagyhatalom megtestesülését, akkor én voltam a megszemélyesített hatalom, amely elragadta őt a hazájától és elvitte egy távoli szigetre, ahol — bizonyára érezte, meg fog halni!...

Amikor újra lent ültünk a kávéházban, Mr. Atwood egy nagy pohár vishkít rendelt és restelkedve tette utána:

— Ön bizonyosan kinevet engem... hm... egy tengerésztsist, akinek ilyen romantikus emlékei vannak...
Farkas Aladár

Ősrégi gép, nyomtatványok között a brassói nemzetközi nyomdaipari kiállításon

Egy vizözön előtti napilap 1537-ből

Brassó, augusztus 6.

A tantermekben, ahol éphosszat nebulók hallgatják a bölcs professzorok előadásait, most felnőttek tanulnak valami újat. A könyv emelőkön nevelkedett emberek, a plakátok és reklámnymtatványok özönében evickelő népök, az ujságok napi szenzációin izguló olvasók megtanulják: mi az a betű?

A kézi préstől a rotációs gépig. Az emberiség gépkorszakának, a modern társadalomnak alapvető tégláját mutatják itt be az embereknek: a nyomdatechnikát. Öt terem töltötték meg betűkkel, írással: a tudással. Mexikó paskos folyóiratai, a németek harsogó plakátjai, a hollandiai szakipar precíz és csodálatos gyártmányai felvonulnak azok elé, akiknek szolgálatára készültek; az emberek elé.

Az első kiállítási teremben Románia reprezentáns termékei vannak felsorakoztatva. Az elmúlt esztendő könyvszenzációi, szemekbe kaszkodó plakátjai adtak itt egymásnak találkozt. A többi terem nívót jelentő anyaga mellett bizony szomorú irigységgel állapíthatjuk meg, hogy bizony-bizony még alaposan el vagyunk maradva attól, amit a Nyugaton modern nyomdatechnikának neveznek, azonban az utóbbi esztendőben nagyon öröndetes és szép lendületet vett a romániai szakipar. Erdély mindenképpen lépést próbál tartani a modern követelményekkel s a regátban Craiova szintén lépést jelent a modernizálódás után.

A következő teremben a Nyugat üdvözlö a látogatót. Ausztria kicsi, de nívós anyaggal képviselve, Knerr Izidor a híres gyomai nyomda, régebbi dolgaiból állítottak ki egynehányat. Franciaország csak a legutóbbi három esztendőben indult el a modern teljesítmények útján, Belgium azonban, bár nyomdaipara fejlett, teljesen elmaradt az új korok új követelményeitől.

A harmadik terem a kiállítás fénypontja. Hollandia, Német- és Csehország csodálatos anyaga sorakozódik itt fel. A hollandiai szakipar valami bámulatos tökélyű precizitásával dominálja a kiállítást. Könyvek és ujságok, katalógusok és reprodukciók ragyogó gyűjteménye kápráztatja el a látogatót. Ez a kollekció a modern nyomdatechnika spontán dicsérete.

A németek ötletesek, mozgékonyak, Amit megcsináltak, az biztos, arra nyugodtan lehet építeni. A Neue Zeitung című őslap egyik példánya szintén megjelent a kiállításon. Az ujságot még 1573-ban nyomtatták.

Bármennyire is fejlett azonban a német szakipar, jellemző módon domborodik ki a hollandok abszolút fölénye. A Ring című német folyóiratot, melynek illusztrációi selyempapírra vannak nyomva, Amszterdamban jelenik meg. Ezt a fölényt egészen könnyen megérthetjük, ha tekintetbe vesszük, hogy a holland

kormány évente huszonhat millió holland forintot áldoz a szakiskolák fenntartására.

Csehország is gyönyörű nagy anyaggal bővült fel. Amit a csehek produkáltak, az egészen különleges valami. A klasszikus irányt egészen egyéni módon kombinálták a modern művészeti irányokkal s így egyéni zamata van a cseh nyomdai iparnak.

Külön termet kapott Brassó és a nagyváradi szaktanfolyam tananyaga. A folyosón pedig egymaga áll, egy kivénült uralkodó: Románia, illetve Magyarország legrégibb nyomda-gépe, egy kézisajtó. 1550-ben állították fel a brassói Honterus nyomdában ezt a nyomdai gépet, s csak ezután került sor Budán egy úgynevezett egyetemi nyomda berendezésére.

Ez a rogyant lábu, primitív gép korunk hőse: Kicsavarta az önkényes hatalmat a fari-zeusok, az írástudók kezéből és megindította a tudás hullámát.

A Zeppelin vasárnap érkezik vissza Európába

Ostrom a repülőposta ellen

A potyautas a dutyiban reszket

Newyork, augusztus 6.

A Graf Zeppelin, amely vasárnap érkezett a lakehursti repülőterre, előreláthatólag csak néhány napig időzik Ameikában. Eckener dr., a Zeppelin paancsnoka ugyanis azt tervezi, hogy

már augusztus 7-én, szerdán este visszaindul Európába.

Dr. ECKENER

az óriási Zeppelin paancsnoka.

és kedvező időjárás esetén

vasárnap reggel megérkezik a friedrichshafeni Zeppelin-műnek légi kikötőjébe.

Amikor Lakehurstban és Newyorkban Eckener dr. szándékáról értesültek, valósággal

megostromolták a lakehursti repülőpostát.

Annak ellenére, hogy a Graf Zeppelin szállított levélposta portója igen magas, lévén egy levél szállítási díja 3 és fél dollár, egy levelezőlapé pedig 1 és egyharmad dollár, tegnapig már több mint egy méterhátsányi küldeményt adtak fel.

A potyautas sorsáról nincsen semmi közelebbi hír sem. Valószínű, hogy a szerencsétlen legénykét mindaddig dutyiban tartják, amíg a legközelebbi német gőzösön, mely Európába indul, visszatoloncolják Németországba. Ott azután kihágási bíróság elé állítják és kiszabják rá a megfelelő büntetést.

Hallatlan merészség ilyen ifju fejjel...

Át mert repülni az óceánon!

Ki gondolt volna ilyen szemtelenségre két évvel ezelőtt?

A Zeppelin ismeretesen 600 kanarit és néhány csimpánzt szállított a berlini állatkertből a newyorki állatkert részére. A kanárik közül mindössze 20 pusztult el, a többi a csimpánzokkal együtt szerencsésen megérkezett az Újvilágba.

Lám, ezeknek az állatoknak még sokkal rosszabb dolguk van, mint a szerencsétlen potyautasnak. Ez a kétkarkezes fráter dutyit kap, mert nem fizetett. Azonban a csimpánzok fizettek és mégis rácsok mögé kerülnek.

ELBE harisnyaház.

Harisnyák minőségéért az »ELBE« név szavatol!

Eredeti gyár ár!

Kapu-utca 50 szám

Megnyílt ma délelőtt a hágai konferencia

A varseillesi békekonferencia óta ez a világpolitika legnagyobb eseménye

Mi a célja és feladata a konferenciának?

Hága, augusztus 6.

A Hágában ma megkezdődött értekezlet, amelyen a közvetlenül érdekelt tizenhárom ország vesz részt népes delegációkkal, a legfontosabb és legnagyobb horderejű politikai esemény a varseillesi békekonferencia óta. El lehet mondani róla, hogy ennek az értekezletnek kell véglegesen rendezni a világháborúból kifolyólag támadt rengeteg problémát. Lényegében az a célja, hogy egységbe foglalja össze a győztes államok és Németország között az elmúlt tíz esztendő folyamán létre-

vetség vizsgálati jogán kívül semminemű katonai ellenőrzés nem lesz érvényben a birodalom területén. Másrészt

a franciák és velük a belgák egy úgynevezett „megállapító bizottság” formájában állandó katonai ellenőrzést követelnek a Young-terv egész idejére, tehát még 38 esztendőre.

Ennél a kérdésnél van a kutya elásva s ezzel kapcsolatban lesznek a leghevesebb össze-

ITT TARTJAK A KONFERENCIÁT

A „Riddersaal” Hágában, ahol a tanácskozások folynak.

jött valamennyi részlet-megegyezést. Igaz ugyan, hogy az 58 éves életre szánt Young-tervezetről, amely tudvalevően alapját fogja képezni Hágában a pénzügyi és közvetve a politikai jellegű tárgyalásoknak, senki sem hiszi, hogy egészében megéri majd férfi- és öregkorát, mert hiszen meglehetősen kétséges, vajon Németország képes lesz-e simán eleget tenni a benne meghatározott fizetési kötelezettségeknek, — de mindenesetre sokkal tartósabbnak ígérkezik a Dawes-tervnel s így egyelőre véglegesnek tekinthető, már amennyiben manapság bármilyen nemzetközi megállapodást annak lehet venni.

Ami magát a Young-tervezetet illeti, a melyet — mint emlékeztet — több, mint három hónapos megfeszített munkával dolgozott ki a tavasszal a párisi szakértő-konferencia a világ legkiválóbb pénzügyi nagyságainak a részvételével, valószínű, hogy jelentősebb

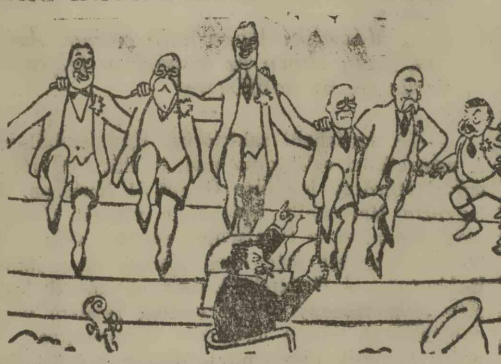
ütközések.

A Rajna-vidéknek még két zónája van az autan csapatainak megszállása alatt. Az első zónát a varseillesi békeszerződés szerint 1925 januárjában üritették ki, a jövő év elején kerülne sor a második zónára s 1935-ben a harmadik kiürítésére. A múlt év szeptemberében, a genfi tárgyalások során a németek rámutattak arra, hogy a locarnói garanciák, a Kellog-paktum és a jóvátételi kérdés rendezése után nincs többé szükség arra, hogy a franciák a Rajna-vidék hátralevő két zónáját továbbra is megszállva tartassák zálogként, mert hiszen mindezen biztosítékok mellett Németország eleget tett úgy leszerelési, mint minden más kötelezettségének. A franciák elvben belementek az egész rajnamenti terület időelőtti felszabadításába, de csak azzal a feltétellel, ha ott a jövőben is bizonyos ellenőrzést gyakorolhatnak. Erre annak a hat nagy hatalom-

Poincare

BOTCSINÁLTA KORMANYVALSAG HAGA ELŐTT.

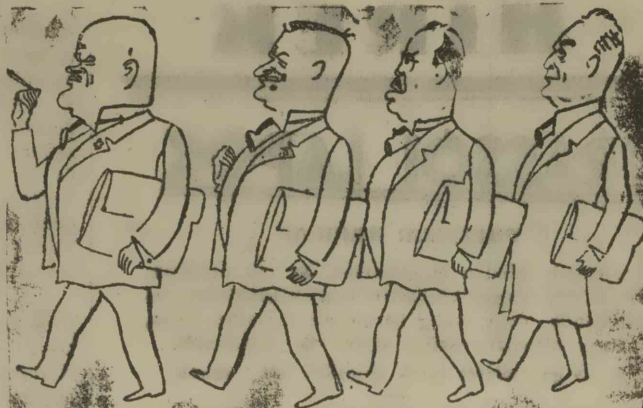
Briand

a dirigens változott, de a trupp ugyanaz.

változtatások nélkül fogják elfogadni Hágában. Komolyabb nehézségek és viták várhatók ezzel szemben a Rajna-vidék kiürítésének kérdés körül, mert a németek addig nem hajlandók elfogadni a Young-tervezetet, amely átlag évi két milliárd aranyárka jóvátétel fizetésére kötelezi őket, amíg nem kapnak biztosítékot arra nézve, hogy a volt szövetségesek teljesen visszavonják csapatukat az egész Rajna-vidékről s 1935-ön túl a Népszö-

nak a képviselői (Anglia, Franciaország, Olaszország, Németország, Belgium, Japán) akik a szeptemberi tanácskozásokon jelen voltak, elfogadták azt az elvet, hogy a kiürített Rajna-vidéken egy „megállapító békéltető bizottság” maradjon vissza, ennek összetételét, eljárás módját, tárgyát és tartamát illetően azonban későbbre halasztották. Nos, most éppen ezeket a nagyon fontos részletkérdéseket kell tisztázni.

Stresemann, Wirth, Hilferding, Curtius.

Lehet azzal is számolni, hogy a franciák kénytelenek lesznek engedni merre álláspontjukból s ez az, ami nagyrészt megmagyarázza Poincaré visszavonulását. Ha Briand rékényszerül arra, hogy Hágában engedményeket tegyen, úgy még mindig meglesz Franciaország számára a lehetőség, hogy azokat Poincaré, néhány hónap múlva visszatérve a hatalomra, valamilyen módon s legalább részben visszaszívja. Az, hogy Briand nemcsak mint külügyminiszter, hanem mint kormányelnök is megy Hágába, előreláthatóan ravasz sakkihúzás a francia politika részéről.

BRIAND

Több hónapig fog tartani a konferencia

A jóvátétellel kapcsolatos problémák rendezésére összehívott konferencia ma d. e. 11 órakor a világsajtó hatalmas érdeklődése közepette kezdetét vette.

Amint emlékeztet, az érdekelt nagyhatalmak hosszú ideig vitákoztak azon, melyik fővárosban tartsák meg azt a nagyfotosságu konferenciát. Eredetileg Londont vették kombinációba, de a francia kormány semleges hely kiválasztását kérte, mire Hága mellett döntöttek, miután a belgák ez ellen is tiltakoztak. Most ugyanilyen huza-vona keletkezett az elnökség körül. Az értekezleten az elnöki tiszt Jaspár belga miniszterelnököt illetné meg kor szerint, ő azonban visszalépett Briand javára, aki viszont elhárította magától ezt a megtiszteltetést, ismét azzal az indoklással, hogy „semleges” elnökre van szükség. A ma délelőtti formális megnyitó-üléson ezután valószínűleg úgy határoznak, hogy a tavaly szeptemberi genfi tanácskozáson résztvevő hat nagyhatalom: Anglia, Németország, Franciaország, Olaszország, Belgium és Japán képviselői felváltva elnököljenek.

Az értekezlet előreláthatóan hosszú ideig fog tartani.

Hozzávetőleges számítás szerint legalább két hónapot fog igénybevenni.

de az is lehetséges, hogy tartamát tekintve sen fog elmaradni a szakértő-konferencia mögött, amely egy negyedévnél is tovább húzódott Párisban.

Párbaj Briand és Snowden között.

A konferencia tárgyalásainak a jellegét kétségtelenül Briandnak és Snowdennek, a MacDonald kormány pénzügyminiszterének a nagy elvi összeccsapása és párviadala fogja megadni.

Ettől az összemérközéstől a párisi sajtó máris fél s azt hangoztatja, hogy katasztrofális hiba volna.

ha az angol delegáció meghiusitáná a Young-tervezet sima elfogadását.

Snowden ugyanis több vonatkozásban a tervezet módosítását fogja követelni, mégpedig Franciaország hátrányára, amely önzésében sehogysem akar tekintettel lenni az angol érdekekre. Így a konferencia éles megnyilvánulásokban fogja tükrözni a volt szövetségesek közötti ellentéteket s főképpen azt az elhidegülést, amely a múlt esztendő nagy összeütközés után a munkáskormány uralomra jutása óta Anglia és Franciaország között beállott.

Az első ülésen Jaspár elnökölt.

A kormányközi konferencia ma délután tartotta első érdemleges ülését, amelyen Jaspár belga miniszterelnök elnökölt.

HIREK

BRASSÓI LAPOK

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden munkanapon az esti órákban. Hirdetések vagy közvetlenül a kiadóhivatalhoz küldendőek, vagy pedig bármelyik hirdetési iroda, vagy bizományosaink útján is feladhatók. A * gal jelzett hírek díjazás alá esnek.

Felelős szerkesztő: Kocsis Béla.

A Brassói Lapok nyomdavezérlésének kiadása.

Előfizetési díjak Brassóban: egy óra 90 lej, negyedévre 270 lej, félévre 540 lej, egy évre 1080 lej. Kézbesítési díj külön fizetendő. Előfizetési díjak vidékre: egy óra 100, negyedévre 300, félévre 600, egy évre 1200 lej. — Magyarországon: egy évre 58 P., félévre 27 P., negyedévre 14 P. Külföldön: 1/4 év 420, 1/2 év 820, egy év 1600 lej.

— Petőfi-ünnep volt Segesváron. Segesvári munkatársunk jelenti: A nagy költő halálának 80-ik évfordulóját augusztus hó 3-án és 4-én ünnepelte Segesvár. Ünneplése a székelyudvarhelyi Székely Dalegylet megérkezésével kezdődött, melynek fuvszenekara a város háza nagytérre előtt Petőfi-dalok előadásával vezette be az ünnepet. Szentmártoni Kálmán Petőfi utolsó estétjét ismertette, s lehiutatta a tárgyalagos igazságot, különválasztva tőle az idők folyamán hozzá nőtt kiszínezéseket. Kun Sarolta, Ehrenwerth Marika, Szakál István szavatai, Szentmártoni Kálmán és Perdy Julia zongora játéka tettek teljessé az est művészi hatását. Augusztus 4-én fedél alá került új Petőfi-iskola helyiségében gyermek-istentisztelet keretében kérték az ünneplők Istén áldását az új munkára. Délután fél 3 órakor kezdődött a felvonulás a segesvári főterről a fehéregyházi emlékhöz. Négy órakor kezdődött az emléknél a Kaszinó és a Polgári Kör közös bizottsága által összeállított program, mely után koszorút tettek a síremlékre a Székely Dalegylet, a Magyar Párt kiskülföldvármegyei tagozata, a segesvári Magyar Kaszinó és a Polgári Kör. Ennek végeztével felállottak az emlék körül a Petőfi-iskola növendékei, kikhez a fehéregyházi és a buni iskolások csatlakoztak. Számukra Kun Sarolta ismertette meszerű kedves színekkel és képekkel az emlékek nagy királyának, Petőfinék költséztét. Két iskolás egy-egy Petőfi-költeményt adott elő, s a lelkes berekesztő imája után a növendékek énekszóval elvonulva, virágot hintettek a síremlékre.

— A székelykeresztúri nyilvánossági joggal bíró hét osztályos főgimnáziumnál a beírási kérések a miniszteri rendelet értelmében augusztus hó 25–31-ig nyújtandók be. Új tanulók mellékeljék múlt évi bizonyítványukat (felekezeti iskolából jövők a revizorátus illetőleg inspektorátustól láttamozva), születési anyakönyvi kivonatát és ujjraolási bizonyítványt (buletin de revaccinare). Az I. osztályba felvehetők azok, akik az elemi iskola IV. osztályát elvégezték és szeptember elsején legalább 10 évet töltöttek. A tanítás szeptember 16-án kezdődik. Az intézettel kapcsolatban internátus is van. Bunklakásért augusztus 15-ig kell folyamodni. A javító vizsgák terminusai: III., IV. osztály: szeptember 1–3. a többi osztályoké szeptember 1–5 napjain; IV. és V. osztály felvételi vizsgálatok szeptember 7–12-én; érettségi vizsgálatok szeptember 25–október 10. Ez utóbbira a jelentkezés az igazgatóság útján augusztus 25–31-ig. Mindennemű felvilágosítást készséggel nyújt az intézet igazgatósága. Válaszbélyeg melléklendő.

— Elrendelték a kényszeregyezési eljárást a budapesti színházberlő részvénytársaság ügyében. Budapestről jelentik: A törvényszék helyt adott a színházberlő részvénytársaság kérelmének, hogy a kényszeregyezési tárgyalás folyamatba tétessék. — Faludi Jenő ötvenszázalékos kvótát ajánl fel és ez összegért magánvagyonával vállal garanciát. A bíróság ma el is rendelte a kényszeregyezési eljárást.

— Sajtóiroda a tót igazság számára. Prágából jelentik: Bazus Márton, a tót nemzetipárt vezetője, a Narodni Noviniban tót sajtóiroda felállítását javasolja. A pénzt hozzá az amerikai tótok adnák. A sajtóirodának az volna a feladata, hogy a külfölddel megismertessék a tót igazságot, melytől a csehek annyira irtóznak. Csak tót sajtóiroda útján juthat külföld elé a meg nem vásárolt tót sajtó hangja.

— Letartóztatták a külügyminiszter volt kabinetfőnökét. Bukarestből jelentik: A rendőrség tegnap őrizetbe vette Dospinescu államhivatalnokot, a külügyminiszter volt kabinetfőnökét. Dospinescu ellen az a vád, hogy hamis utlevélet akart szerezni Barbu Jonescu állítólagos grófnak, Károly extrónörökös bizalmas emberének. Az utlevél már készen is állott és T. B. Jonescu névre volt kiállítva. Már csak egyetlen pecsét volt szükséges az okmányra s Dospinescut éppen az utolsó pillanatban tartóztatták le. Politikai körökben azt hiszik, hogy az utlevél ügye újabb puccstervvvel áll összefüggésben.

— Keresztes Lajost megoperálták. Budapestről jelentik: Keresztes Lajos olimpiai birkózóbajnokot tegnap könnyebb természetű műtétet hajtottak végre. Keresztes orrsérvényelferdülésben szenvedett s ez a betegség igen gyakran meggátolta a kitűnő bajnokot képességeinek teljes kifejtésében. Keresztes már tíz nap mulva el is hagyhatja a kórházat.

— Edison pályázatát irt ki örökének átvételére. Newyorkból jelentik: Edison néhány hónappal ezelőtt ifjusági pályázatát irt ki, amellyel az volt a célja, hogy felkutatassa az Egyesült Államoknak azt a legkiválóbb fiatalemberét, aki hivatott lesz arra, hogy átvégye örökét. A pályázatra negyvenkilenc pályamunka érkezett be. Győztes a 16 éves Houston William lett, a Washington-állambeli Seattleből. Houston most Edison költségére végzi majd el technikai tanulmányait a massachusettsi műegyetemen. A bírálóbizottságnak többek között Henri Ford és Lindbergh ezredes is tagjai voltak.

Uj adópolitika vagy tessék kártyázni!

(Két ur diskurál.)

Első ur: Ez vitán felül áll. A színajai játékkaszinót meg kell csinálni.

Második ur: Hogy mondhat ilyet? Szanckionálni egy bünbarlangot.

Első: Egy ilyen kaszinó mindenkinek csak használ.

Második: Hogyne. Például a kártyagyáraknak. De mit csináljon az a szegény ember, aki elveszít pár tízezer lejt ebben a kaszinóban?

Első: Először is, aki elveszithet egy pár tízezer lejt, az már nem lehet szegény ember. Másodszor pedig még mindig jobban jön ki, ha egy finom, elegáns helyen veszíti el a pénzt, mint valami zugklubban, ahol razzia is megzavarhatja a játékot.

Második: Még ha meg is engednék ezt a játékbárlangot, nem volna szabad megengedni, hogy a román állampolgárok betegyék oda a lábukat. Csak a külföldiek kártyázzanak.

Első: Hogyne. Előnyben részesítsük a külföldieket, hogy aztán meginduljon egy új opciós hadjárat a szomszédos államok javára. Majd senki sem fog akarni román állampolgár maradni, ha még azt a kedvezményt sem kapják meg, hogy férfiasan elveszithesse a pénzt. És ne felejtse el, az államnak szép jövedelmei lesznek.

Második: Maga erkölcsös dolognak tartja, hogy az állam jövedelmet szerezzen kártyapénzből? Pinkát szedjen?

Első: Nézze, én még azt is erkölcsellenek tartom, hogy egyáltalában adót szednek. Mire jó az? Csak kellemetlensége van vele az adóalálynak is, az államnak is. A végén mindenki megsértődik. Vízont a pinkából szivesen ad mindenki, mert azt első sorban a nyerők adják össze. Sőt, nekem az a véleményem, hogy az adót is olyan alapon kell beszélni, mint a klubokban a pinkát. Csak az fizessen, aki nyer, illetve keres.

Második: Maga naiv ember. Azt akarja, hogy ebben az országban teljesen megszűnjön az adófizetés?

— A karlsbadi sakkturna. Karlsbadból jelentik: A nemzetközi sakkturna mai, ötödik fordulójára alkal-mával Maróczy legyőzte Gilget 31 lépésben. Thomas legyőzte Marcsahlit, Spielmann viszont Collet verte meg. Tartakower Samischel remisre végez. Bogojubov és Mattison még nem fejezték be a játékot. — Rubinstein és Grünfeld között ugyancsak nem dönt még el a verseny. Canal viszont remisre végez Capablankával. Yates megverte Niemzovitsot. Trezbal pedig Nemcsik kisasszonyt. Becker győzött Euwe felett s végül Fohner is megverte Widmart.

— Félreverték a harangokat és megverték a végrehajtókat egy zalamegyei község lakói. Budapestről jelentik: A Nagykanizsa szomszédságában levő Sándorháza község lakói elhatározták, hogy nem fizetnek adót és álltak is a szavukat. Mikor a végrehajtók megjelentek a községben, a harangokat félreverték, a végrehajtókat pedig elverték és kikergették a községből. A hatóság vizsgálatot indított és két embert letartóztattat.

Modern Mozgó

Kedden fut utoljára

A 11 ördög

című nagyszerű sportfilm, Evelyn Holtal és Gustav Frölichel a főszerepben.

Szerdától kezdve A paradicsom Betty kerül bemutatásra Balfourral

és A 17-es számú ház

STUART WEBBSEL.

— Az osztrák reakciók fegyvercsempészési botránya. Bécsből jelentik: A Heimwehr vezérének leplezett fegyvercsempészete országos botránná nőtt. A rendőrség a szociáldemokraták állandó és heves támadásainak hatása alatt házkutatást tartott végre az osztrák jobboldali mozgalmak vezérének, Stahremberg Rüdiger Ernő grófnál, akinek a címére érkezett, mint ismeretes, a most elfogott hatalmas fegyverküldemény. A házkutatást Wachsenbergben foganatosították és a házkutatás eredménye jellemző arra, milyen vakmerő módon dolgoznak az osztrák reakció vezérei. Dacára annak, hogy a rendőrség valószággal egérutat engedett a grófnak, az mégsem „tisztította” ki a lakást, úgy, hogy valószággal arzenált találtak a detektívek. Az ügyészesség a házkutatás alkalmával a gróf lakásán valószággal halmazzal foglalta le a fegyvereket, revolvereket és muni-ciót. Különböző katonai felszerelési tárgyak is halommal voltak az előkelő lakásban. A többek között elkoboztak egy tábori konyha felszerelést is. A harcias hajlamú gróf ellen a fegyvertartási törvény megszegése, hamis árubevallás, életveszélyes áruk hajón való szállítása címén már meg is indították az eljárást.

— Allati rablógyilkosság Bécsben. Bécsből jelentik: Különös és borzalmasan kegyetlen bűntényt követtek el ismeretlen tettesek a Bécs melletti Korneuburg városkában. Egy rézdrótot vezettek át a villamosvezetékben, majd az árammal telített huzalt az utca szélében kifeszítették. Az ily módon felállított gyilkos akadályt három járókelő érintette meg, akik közül kettő meghalt, egy pedig életveszélyes sérüléseket szenvedett. Az ismeretlen merénylők, amikor az áldozatok összeestek, kifosztották a szerencsétlen emberek zsebeit. A tettesek után semmi nyom nem maradt.

— Ostendében nyolevan kiránduló hajóösszeütközés miatt a tengerbe fult. Párisból jelenti magántávirat, hogy Ostendében egy száz kirándulóval elindult hajónak egy másik hajó neki ment, mire a kiránduló hajó kettészakadt. Valamennyi utas a tengerbe esett és közülük csak huszat sikerült kimenteni, a többi odaveszett.

— Nemzetközi betörők Ujpesten. Budapestről jelentik: Szombaton éjjel Ujpesten egy fűszerkereskedő üzletét feltörték és tízezer pengőt elloptak onnan. — Az üzletben nemzetközi betörők dolgoztak, a kassza-lurás modern eszközeivel.

— Visszavonták a feljelentést a bukott budapesti bank igazgatói ellen. Budapestről jelentik: Megirtuk, hogy a Politzer és Rosenberg bankház megbukott és mindkét igazgatóját letartóztatták. A megkárosított ügyfelek, hogy inkább visszajuthassanak a pénzükhöz, visszavonták a feljelentésüket, kivéve Politzer igazgatónak az unokaöccsét, akinek negyvenezer pengő követelése van a bankon. A bíróság rövidesen dönt a szabaddlabhelyezés ügyében.

★ Jön Körösladányi! Brassó közönségének nagy része emlékszik még, a végtelenül szimpatikus és ügyes magyar hipnotizőr, majdnem tíz évvel ezelőtti szereplésére. A mester olyan sikereket ért el, mint senki előtte vagy utána. Szenzációs kísérleteivel egész Brassót lázba hozta és tízenegyszer sorozatos előadás sem tudta a mutatóvanyai iránti érdeklődést kielégíteni. Azóta híres ember lett Körösladányiból. Európa majdnem minden városában és Északamerika nagy részeben mutatta be művészetét és mindenütt osztatlan sikereket aratott és köszönetet kapott művészetéért amellyel a legnehezebb problémákat is meg tudta oldani. Sokan voltak hallgatói között, akiket súlyos betegségtől szabadított meg, a tudomány és a kriminalitás terén pedig kiváló sikereket tud felmutatni. Körösladányi Törökországba kapott meghívást és oda-utazása alkalmával úgy határozott a mester, hogy első sikereinek színhelyén, Brassóban újabb előadást rendez és bebizonyítja Brassó közönségének, hogy fenomenális művésze, amellyel már akkor elkápráztatott mindenkit, azóta csak fejlődött. Körösladányi szombatos este, vasárnap délután és vasárnap este a Redoutban mutatja be művészetét a brassói közönségnek. Jegyek 30–120 lejig (d. u. 20–60 lejig) hol-naptól kezdve naponta 11–1 és 3–5 óra közt a Redout pénztáránál kaphatók. (G. Ungyérth rendezése.)

Szombaton és vasárnap a Redoutban

KÖRÖSLADÁNYI

Láb- kéz-
honaljizzadás
ellen **PODOL**
Hatása biztos, üdít, frissít, a bőrt
puhán tartja.

2564

A legújabb Shaw-viccek

Sharov meghívták egy családhoz. A házikisasszony az író tiszteletére eljátszott egy darabot a zongorán, majd ezzel fordult az írónak:

— Hallottam, hogy ön szereti a muzsikát.

— Ugy van, — felelte Sharov, — de ez nem tesz semmit, csak játszik nyugodtan tovább.

— Egyszer egy fiatal diák kereste fel Sharovt és elmondta neki, hogy orvosnak készült, de feladta tervét és író akar lenni, mert úgy véli, hogy ezzel többet tud használni az emberiségnek.

— Ha ez a cél vezeti, vélekedett Sharov, — akkor nem szükséges íróvá lennie.

— Hogy értsem? — kíváncsiskodott a diák.

— Mert maga, barátom, — felelte Sharov, — máris sokat használt az emberiségnek, amikor abbahagyta orvosi tanulmányait.

— Egy jótékonycélu táncmulatságon Sharov egy hölgygel táncolt.

— Nagyon kedves öntől, mester, — mondta tánc közben a hölgy — hogy világhírű ember letérek egy ismeretlen nővel táncol.

— Miért ne tenném? — válaszolt Sharov.

— Hiszen most jótékonytáncot gyakorolunk.

— Egy könyvkiadó, aki meglátta az uccán a gondolataiban elmélyedt Sharovt, ezekkel a szavakkal tört rá az íróra:

— Egy dollárt adok a gondolatáért, mester!

— Nem ér annyit, — felelte Sharov.

— Hogy-hogy? A mester azelőtt nem volt ilyen szerény. Ugyan mire gondolt?

— Önre, — felelte epésen az író.

— Megölte, mert olcsóbban árulta a harisnyát. Eszékről jelentik: Megrendítő tragédia történt tegnap az észéki nagyvásáron. Kujina József vásári árus harisnyákat kínált eladásra. Egyik vevője drágának találta az árut, amelynek árából szeretett volna lealkudni. Alkudozás közben a szomszédos sátorból Szalai József árus odakiáltotta a vevőnek, hogy vásároljon nála, mert ő olcsóbban adja a portékáját. A vevő otthagya Kujinát és Szalai sátrában vette meg a szükséges harisnyát. Kujinát a konkurrencia hiessége annyira felbőszítette, hogy átszaladt Szalai sátrába és gorombán rátámadt vevője elcsalása miatt. A két vásári árus között elkecseregett szavakból fejlődött ki. Kujina hirtelen előrántotta hatalmas bicskáját és teljes erejéből Szalaiba döfte. A szerencsétlen ember azonnal meghalt. A gyilkost az észéki rendőrség azonnal letartóztatta.

— Egy fiatal cigánylegény fejszével agyonütött egy gazdát. Marosvásárhelyről jelentik tudósítónk: Egyetlen gyilkosság történt tegnap délután a Marosvásárhely melletti Palotaillyán. Muntean Gligor hízenkilenc esztendőes cigánylegény egyetlen fejszécsapással meggyilkolta Papp János 44 esztendőes palotaillyai lakost. A gyilkosságot egy heves összecsapás alkalmával követte el a fiatal gyilkos, akit azonnal letartóztattak a csendőrség.

— Meghülésénél, náthaláznál, mandolalobnál, idegfájdalmaknál, torokgyulladásnál, inszaggatásnál naponta fél pohár természetes „Ferenc József” keserűviz rendes gyomor- és bélműködést biztosít. Egyetemi orvostanárak véleménye szerint a Ferenc József víz hatása gyors, kellemes és megbízható. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

Sántha Ferenc tárogató estje

6-án, kedden este 9 órakor van a REDOUTBAN.

Belépésre jogosító műsor az esti pénztárnál kapható.

13813

— Tart az esperantó világkongresszus. Budapestről jelentik: A nemzetközi esperantó világkongresszus delegátusai tovább folytatják a szakkülséken megbeszéléseiket. A tizenegy napos esperantó nyelvoktató tanfolyam fényes sikerrel ért véget. — Ezzel a tanfolyammal minden propagandánál fényesebben bizonyosodott, hogy az esperantó könnyen megtanulható. A tanfolyam nagyszerű eredménnyel zárult. A magyar főváros a Gellért-éttermében esti teát adott az esperantó delegáltak tiszteletére.

— A romlott konzerv egy egész ezredet megmérgezett. Londonból jelentik: Az angol hadsereg kezei alatt az utóbbi időkben feltűnően sok szerencsétlenség történt. Legújabbán a Belfast környékén gyakorlatozó csapatokat érte két komoly baleset. Tegnap délután a hadgyakorlatokon résztvevő egyik vadászrezd összes katonái rosszul lettek. Azonnal katonai orvosok vizsgálták meg az ezred legénységét s megállapították, hogy tömegmérgezésről van szó. A legénység közül száz ember olyan rettenetes görcsökben fetrengött már, hogy amikor az orvosok megérkeztek, azonnal kórházba kellett őket szállítani. A kórházban még most sem tudták megállapítani, vajjon mi is okozta a súlyos mérgezési eseteket, azonban minden jel arra vall, hogy az ezred romlott huskonzervet evett. A katonai hatóságok mereven elzárkóznak minden információ elől. A kórházbaszállítottak állapota életveszélyes.

— Gáspár Jenő kapta meg a koncessziót Brassó. Bukarestből jelentik, hogy Brassó színházi koncesszióját Gáspár Jenő színigazgató kapta meg. Gáspár Jenő pár évvel ezelőtt játszott Brassóban, s akkor, a mostoha viszonyok és egyéb, rajta kívül álló okok miatt nem elégíthette ki a brassói közönség részéről jogosan támasztott igényeket, ma minden reményünk megvan rá, hogy az egyénileg is rokonszenves, a magyar színpadot érdekeit szívén viselő igazgató teljesen színvonalon álló jó társulattal és jó műsorral fog szerepelni nálunk. Különösen megkönyviténé Gáspár Jenő helyzetét, s ezáltal a színjátszás színvonalának az emelésére is előnyös befolyással volna, ha a Brassó közelében levő kisebb városok szintén Gáspár Jenő köré tömörülnek, ami a színház vezetését egységesebbé és biztosabbá tenné. Mindezenre örülünk, hogy a brassói koncesszió egy minden tekintetben megbízható igazgató kezébe jutott, s olyan társulatnak juttat alkalmat az érvényesítésre, mely megfelelő módon kiegészítve, kifogástalan összejáratékkal teljesítheti kulturális és nemzeti hivatását.

AZ ÚJ PÁPAI BÉLYEGEK

amelyek miatt valósággal megostromolták a vatikáni postahivatalt.

— Bevégeződött a nyomozás a szolnoki férjgyilkos-szövetkezet ellen. Szolnokról jelentik: Tiszaréven a csendőrség hónapok óta nyomoz a titokzatos tömegmérgezési bűntényben. A csendőrség figyelmét névtelen levélíró hívta föl arra, hogy az évek óta rejtélyes körülmények között elhalt tiszarévi vagyonos gazdák halála körül bűntény történt. A nagy felkészültséggel lefolytatott nyomozás végre eredménnyel végződött: letartóztatták Tiszaréven Vajda Pál napszámost, a sorozatos bűntények tettesét. Kihallgatás után a szomszédos Cibakházán Beke Mihálynét, Takács Lajosné és Beke Rózát, akik 1918-ban együttesen mérgezték meg Beke Mihályt, 1922-ben pedig Takács Józsefet tették el láb alól. — Az összes letartóztatottak beismerték a terhükre rótt bűncselekményt.

Mégis legjobb a

„MIRA” légyfogó.

★ Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak, kik felejtetetlen drága Nusiánk temetésén részt vettek, részvételüket koszorúk küldésével, vagy bármilyen más módon nyilvánították, különösen kongregánista testvéreinek ezután mond halás köszönetet Schramm Viktor és családja. Braşov, 1929. aug. 5.

Szombaton és vasárnap a Redoutban

KÖRÖSLADÁNYI

— Az újszülött szerb királyfi keresztelőjének napján Sándor király széleskörű amnesztiairól szóló ukázt ír alá. Belgrádból jelentik: Udvari körökből származó értesülések szerint a harmadik királyfi keresztelőjét augusztus 11-én tartják meg Svoborban. Nem lehetetlen azonban, hogy a keresztelői ünnepségeket egy-két nappal elhalasztják, s ebben az esetben 15-én tartják meg a keresztelőt. Az újszülött királyfi keresztelőjéről, mint ismeretes, az angol királyt kérték fel, akit Kennard, a belgrádi angol követ fog képviselni a keresztelőn. A keresztelőn részt vesz az egész királyi család és a kormány néhány tagja. — Sándor király a keresztelő előestéjén érkezik Belgrádból Blédebe, ahol a keresztelő napján nagy ünnepségek lesznek. A szertartást Jankovics Dimitrije szlovéniai püspök fogja végezni. A keresztelő napján, augusztus 11-én vagy 15-én teszik közzé az amnesztiairól szóló ukázt, amelyet a keresztelő napjának reggelén ír alá Sándor király. Az amnesztiairól szóló ukázt már kidolgoztak az igazságügyi és hadügyminisztériumban, kiterjed a polgári, politikai és katonai bűnösökre. Az amnesztiairól szóló ukázt aláírásával egyidejűleg írja alá Sándor király azoknak a polgári személyeknek és tisztviselőknek a kiiktatásáról szóló ukázt, amelyet az egyes miniszterek terjesztettek az uralkodó elé.

— Fokozódik a tűz Moreniben. Bukarestből jelentik: Moreniben a naftatűz egyre fokozódik. Ma délelőtti félelmes moraj volt hallható. A lakosság körében az egész környéken pánik uralkodik. Elhatározták, hogy megépítik a harmadik alagutat is, de a hőség olyan óriási, hogy a színhelyet nem lehet megközelíteni.

★ Arc és bőrápolás. Szepők, májfoltok, miteszerek ellen a legjobb szer a Tosca cream és a Tosca szappan. — Pubit, finomít és hófehérré teszi az arcot. Arckrém ára 40 lej, szappan 25 lej. — Főlerakat: Szentgyörgy gyógyszerár, Brassó, Kapu-utca 51. sz.

★ Dr. Voinea Aurél a brassói központi kórház főorvosa, bőr-, nemi és húgyvíz-szervek betegségeinek szakorvosa rendel d. u. 3—5-ig Kórház-utca 16 sz. 1.

★ Elveszett. Szombat este Csíkszereda és Brassó közötti vasútvonalon egy fényképezőgép elveszett. Kérem a szerkesztőségben leadni.

★ Elveszett. 5-én reggel elveszett a Cenk alatt egy bőrtáska. A benne levő utlevél értéke miatt a becsületos megtaláló igen nagy jutalomban részesül. Cim a kiadóhivatalban.

★ Autóbusz Expressz Oklánd S. A. menetrendje Brassó és Kézdivásárhely között és Brassó Szováta között. Brassóból indul reggel 6 órakor. Kézdivásárhelyre érkezik reggel 8 óra 30 perckor. Kézdivásárhelyről indul délután 1 óra 30 perckor. Brassóba érkezik 4 órakor. Brassóból indul reggel 5 óra 30 perckor Szovátra Udvarhelyen keresztül. Szovátra érkezik 12 óra 30 perckor. Vissza indul Szovátról 1 óra 30 perckor, érkezik Brassóba este 8 órakor.

★ Zsidó népgyűlés lesz csütörtökön Brassóban. Csütörtök este fél kilenc órakor az Árvaház-utcai hitközségi tanácssteremben nagyarányú zsidó népgyűlés lesz, melyet a brassói Barisszia hívott össze. A népgyűlés tárgya azon visszas helyzet megtárgyalása lesz, hogy az itteni zsidó elemi iskolában a múlt évben már nem tanították a héber nyelvet. A Barisszia röpiratokon hívta meg Brassó zsidóságát a népgyűlésre.

RÁDIÓ * * MŰSOR

CSÜTÖRTÖK, AUGUSZTUS 8.

BUDAPEST. D. e. 10.15: Szalonzenekari hangverseny. — 10.30: Hírek. — 10.45: A hangverseny folytatása. — D. u. 1.05: Cigányzene. — 1.25: Hírek. — 1.35: A hangverseny folytatása. — 2: Meteorológia. — 5: Rádió Szabad Egyetem. — 6.25: Operett-részletek. — 7.40: Gyorsírási tanfolyam. — 8.45: Szavalóest. — 9.15: Hangverseny. — 10.30: Katonazene. — 12: Cigányzene.

BERLIN. D. e. 7: Rádió-torna. — D. u. 8.30: Harmónium hangverseny.

BELGRÁD. D. u. 11.20: Rádió-kvartett. — BECS. D. e. 12: Délelőtti zene. — D. u. 3: Enekhangverseny. — 9.20: Szimfonikus hangverseny.

FRANKFURT. a. M. D. u. 4.15: Az ifjúság rádiója. — 4.55: Asszonyokhoz. — 9.15: Esti hangverseny. — 10.15: Ward Jon hangversenye.

KÖLN. D. u. 9: Az indiánok zenéje és költészete. — KÖNIGSBERG. D. u. 9.40: Zenekari hangverseny. — LONDON. D. u. 10.35: Burleszk-opera közvetítése. — MILÁNÓ. D. u. 9.30: Leoneavalló: Eajazzók, opera.

OSLÓ. D. u. 9: Csellóhangverseny.

KÖZGAZDASÁG

Miért nem fizette ki augusztus elsején a svéd gyufatröszt a Romániának járó harmincmillió dollárt?

Ujabb nagy dollár-kölcsönt akar felvenni a kormány

Bukarest, augusztus 6.

Nemcsak a bukaresti, hanem külföldi pénzügyi körökben is kinos feltűnést keltett az a körülmény, hogy a svéd gyufatröszt, mely már négy héttel ezelőtt átvette az összes romániai gyufagyárakat és melynek szerződés szerint augusztus elsején Bukarestben ki kellett volna fizetni harminc millió dollárt ennek a köteletségének még nem tett eleget.

A pénzügyminiszter hirtelen külföldre utazását ezzel a ténnyel hozzák összefüggésbe. Popovici Mihály Párisban találkozik a svéd gyufatröszt megbízottáival, akiktől kategorikusan követelni fogja a harminc millió dollár kifizetését.

A pénzügyminiszteriumból származó hírek szerint a svédek azért késlekednek a harminc millió dollár befizetésével, mert a kormány sem tett még minden előirászerű köteletségnek eleget, ami a gyufagyárak teljes átadását és ezzel összefüggő néhány technikai kérdést illeti. A pénzügyminiszter párisi tartózkodása alatt e kérdésekre nézve új megállapodásokat akar kötni. Ugyancsak a pénzügyminiszteriumból származó hírek szerint Popovici külföldi útját arra is fel akarja használni, hogy a harminc millió dolláros svéd kölcsönön kívül egy újabb nagy dollárkölcsönt szerezzen az országnak. Az ország ezt az újabb kölcsönt az állami petroleumterületekre venné fel.

Hány ezer milliót „követelhetne” Románia a magyar államvasutaktól?

Ujabb monstre pört akar Magyarország és Románia között a sovíniszta sajtó

Bukarest, augusztus 6.

A Cuvantul mai száma rendkívül érdekes cikk keretében számol be azokról a követelésekről, amelyeket a román állam jogosan támaszthat a Magyar Államvasutakkal szemben.

A cikk írója szerint egy magasrangú állami tisztviselő pontos számításainak alapján Románia a következő alapon fordulhat a magyar államhoz köze, 11 milliárd lej kitévő követelés megtérítése érdekében.

Magyarország vasúti hálózata a háború előtt 18.681 km. volt, a MÁV tisztviselőinek létszáma pedig 60.373. A békeszerződések rendelkezése szerint Románia 4639 km. hosszú hálózatot és 15.204 államvasúti tisztviselőt vett át Magyarországtól.

A cikk írója megállapítja, hogy ezek az átvett tisztviselők, amíg a magyar állam szolgáltatásban állottak, nyugdíj-illeték címén 263 millió 216.250 arany lejtől fizettek be a nyugdíjintézet pénztárába. Ez az összeg átszámítva 10 milliárd 528 millió 469.224 lejre jut. Mint-hogy az átvett tisztviselők nyugdíjaztatási kiadásai teljes mértékben a román államkincstár-

ra nehezednek? Jóllehet az a kívánság, hogy a magyar állam Romániához csatolt vasúti hálózat tisztviselői évtizedeken keresztül levont illetményeit térítse meg. A Cuvantul követeli, hogy a kormány tegye meg a szükséges lépéseket Magyarországgal szemben, hogy köve-
telését ismerje.

Eddig a Cuvantul.

Mi azonban arra vagyunk kíváncsiak, hogy vajon 15204 régi magyar vasúti tisztviselő is van ma még a MÁV szolgálatában? (A hivatkozott kiadvány kitérőül kitérőül a régi MÁV tisztviselői, a nyugdíj- és megkezdés nélkül uccára tett vasutasok sorsa fájna az élelmes Cuvantulnak?) Alig hihető. Valószínűbb az, hogy a Cuvantul zakértje csak egy jó tippet akart adni a súlyos gondokkal küzdő állam-pénztárnak. Jellemző azonban a Cuvantul morális felületességére, hogy hogyan és kiknek a bérére akarja az a tann bevételeket gyarapítani!

Esetleg nincs kizárva az sem, hogy a Cuvantul magasabb körök sugárzó-ára írta cikkét, mely így egy újabb román-magyar monstre-pört előjátékát képezné.

Érdekes közgazdasági hírek

A X. Reichenbergi Mintavásár látogatói jelentékeny kedvezményeket élveznek. Többek között 25-30 százalékgig terjedő menetdíjkedvezményeket az összes államok vasútvonalain, kedvezményes, vagy ingyen vizum, valamint jelentékeny megkönnyítések a vizumok beszerzésénél. A visszautazás előtt a vásárigazolvány a vásár vezetősége által lebélyegezendő, mivel ellenkező esetben a határnál a rendes vizumdíj kétszerese büntetésképpen lefizetendő.

*

Emelkedik Jugoszlávia faexportja. Jugoszlávia a folyó év első öt hónapjában 923.000 tonna fát exportált a múlt év első öt hónapjának 899.000 tonnájával szemben. A faexport Jugoszlávia kivitelének sulyban az 53. értékben 35 százalékát képviseli.

*

A csehszlovák bankjegyforgalom július végén. Július végén a csehszlovák bankjegyforgalom 692 millióval emelkedett s összesen 7321 millió koronát tett ki. — A zsirókövetelések 458 millióval 424 millió-ra csökkentek. A nagyobb pénzigénylést igazolja a leszámított váltóknak 123 millió, a leszámított papírok 10 millió s az értékpapírokra adott kölcsönök 41 millió koronával való emelkedése. A valutakészletek 28,5 millió koronával emelkedtek, a nemesfém állapota változatlan.

*

— Csődöt rendeltek el egy biztosító társaság ellen. Kolozsvári tudósítónk jelenti, hogy az ottani Standard biztosító társaság ellen csődöt rendeltek el. A csődöt az okozta, hogy a vállalatra, melynek alap-tőkéje mindössze 500 ezer lej volt, 800 ezer lej adót vetettek ki, amit a cég természetesen nem birt el. A Standard eleinte ki akart egyezni hitelezőivel, az irreális adókövetés azonban meggyújtotta ezt a szándékot.

TULIPE NOIRE

I. TORCATORU-ȚIGU

București, I. Calea Văcărești 14.
(szemben a butorcsarnokkal)

Allandó nagy raktár a legfinomabb bel- és külföldi kalapmárkákban, angolszövet utisapkákban, gyermeksapákban, vidrabórsapkákban. 3177
Kalapok legelőkeltebb átalakítása és javítása. Szíveskedjék személyesen meggyőződni.

Hálószoobák, éjjeliszekrény világítására legalkalmasabb a

TUNGSRAM opál-takaréklámpa

Szabályozható nagyobb és kisebb fényerősséggel. Nem kápráztat, kíméli a szemet.

Kapható mindenütt.

E. M. DELL.

Maud szenvedése

Fordította: SÁROSAV BELLA

162

— Nem akartam magával így találkozni! Nem tudom, mi van a sürgönyben.

Jake keze újból gyengéden megszorította az ő térdét.

— És azért idejött! Ide menekült! Rendben van, kislányom. Senitől sem kellett volna félnie. Edward bácsi mehet a pokolba, nem fogom elolvasni azt a sürgönyt.

Ezzel elhallgatott, felvett a földről egy darabka száraz faágat, amely kiesett a kandallóból és visszadobta a tűzbe.

Maud élesen felkiáltott:

— Jake! Meg fogja égetni a kezét!

— Azt hiszem, mégsem fogom megtenni, — mondta. — És most, mivel ezt az ügyet is elintéztük, talán szeretne felmenni az anyjához?

Maud most szembe nézett vele, mert érezte, hogy legalább ennyit megérdemel tőle.

— Maga nagyon jól — mondta nehezen.

Jake mosolyogva kiegyenesedett.

— Ennél egyszerűbb jószágot igazán nem ismerek! — mondta szerénykedve. — Ha a maga Edward bácsija valamivel fiatalabb volna, talán mégis elmennék Liverpoolba, elfogadván a meghívását, csak azért, hogy alaposan felfofozzam. Mert úgy látom, nagy szüksége van egy kis nevelésre. De ne vesztegessük most az időt azzal, hogy Edward bácsiról beszélünk, itt fogja tölteni az éjszakát, az anyja mellett?

Szemmeláthatóan igyekezett Maud helyzetét mindeképpen megkönnyíteni. Ez új vonás volt nála és Maudot egészen megzavarta. Mindig újból azt kérdezte magában, vajjon csakugyan azzal az emberrel áll-e szemben, akitől néhány héttel ezelőtt a végsőig elkeseredve elmenekült?

Egy pillanatig még habozott, mielőtt erre a kérdésre válaszolt volna. Kínosan bizonytalannak érezte lába alatt a talajt. Minden pillanatban azt várta, hogy ketté hasad előtte a föld és a mélységből ismét fel fognak bukkanni azok a perzselő lángok, amik egykor halálra győtték a lelkét.

De Jake nem engedte, hogy sarkáig tépelődjék. Sőt sietett neki a választ megkönnyíteni.

— Talán jobb is, ha egyelőre itt marad, — mondta a maga nőies hangján. — De a döntés magán áll. Azt hiszem, semmiben sem fogok ellenkezni, ami a szabad mozgását illeti...

Jake egyik keze még mindig Maud térdén fektült. Most újból egy kicsikét megszorította ezt a térdet, mintha olyan valamiről akarná Maudot meggyőzni, amit az alig mert elhinni.

És Maud kétségét eloszlatta ez a szelid érintés. Egyszerre megérezte, hogy biztos talajon áll. Mégis nehezebbre esett Jakének válaszolnia.

— Azt hiszem, éjszakára itt maradok, — mondta végre.

Jake csak némán bólintott a fejével, arccal a kandalló felé fordulva.

— Egészen magától függ! — mondta még egyszer.

Maud lenézett lehajtott fejére és lelkében új aggodalom ébredt. Hogy fogja Jakének meghálálni ezt a sok jószágot, amiben őt részesíti? Hiszen Jake vakon megbizik benne. Tiltakozott az ellen, hogy ki-nyissák a szemét. Mert Maud jól tudta, hogy meg fogja tartani adott szavát, a sürgönyt illetőleg. Mert ő mindig meg szokta tartani a szavát.

Később füresán, bizonytalanul megszólalt:

— Maud!

Maud felriadt és felemelte a fejét. Jake gyenge mosollyal a szemében lenézett rá. Olyan mosollyal, amely titokzatos és egyben sajtóságon tűnődő is volt.

— Csak azt akarom még mondani, kislányom, — mondta, — hogy tőlem nem kellett többé félnie! Azt hiszem, magának mindig pokol volt az élete, amióta csak a világon van. De ennek most vége — mindennek. Mert a jövőben maga fog parancsolni, én pedig engedelmességek. Maga lesz az ur, én pedig a szolgál, ezt el ne felejtse! Elvégre is a férje vagyok, nem pedig a parancsolója. És igyekezni fogok ennek megfelelően viselkedni. Azt hiszem, szívesen le fogok fektetni és azt is megengedem, hogy megrugdosson, ha magának úgy tetszik. És ha ezzel boldoggá tehetem...

(Folytatása követhet.)

Csempe-kályhák

minden kívánt színben és alakban. Legnagyobb választék. Áthelyezéseket és javításokat is vállalunk és lelkiismeretesen intézünk el. Garantiált időtartam és fűtőerő. Olcsó gyári árak. Újdonságok: fajence-falburkolatok, hesteszűzletek, mészárszék, konyhák, fürdőszobák, folyosók stb. részére. — Klinker padlólapok különböző kivitelben, nagyválasztékban. Megtekintendő vételkényszer nélkül!

„TERRAKOTTA“ Brassó, Vasut-utca 3/a.

MAKULATURA

(csomagoló újságpapír) nagy tételben olcsón kapható. Cím a kiadóhivatalban.

TEHERAUTÓ

5 tonnás N.A.G.

üzemképes állapotban, olcsón és kedvező fizetési feltételek mellett eladó.

Kocsis András és Fiai
Brassó.

Románul tanulók

ne fogadjanak el mást, csak a Dr. Dávid-téle Román-Magyar és Magyar-Román szótárt és a hozzávaló Román nyelvtant. — Brassói Lapok Könyvosztálya kiadása.

5978

Bécsi mintavásár

1929. szeptember 1—7-ig.
(A Rotundában szept. 8-ig).

Külön rendezések:

Nemzetközi rádiókiállítás

Tápszer- és csempe-áru kiállítás, szállodai berendezések és szükségleti cikkek, külön olasz kiállítás, az U. d. S. S. R. kiállítása, a Dél-Afriai Unió kiállítása, műszaki újdonságok és találmányok. Építészeti és utépitési mintavásár, francia műpár és luxuscikkek kiállítása, bécsi szörme divat szalon. Iroda-kiállítás, reklámmintavásár. Mezőgazdasági és erdészeti kiállítás. IV. osztrák árpa-mintakiállítás, kertművelési-kiállítás. Tejgazdasági kiállítás, kisállattenyésztés.

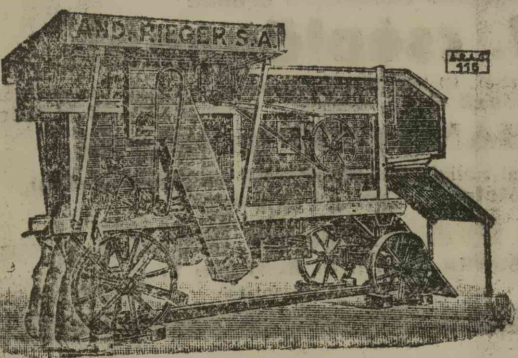
II. osztrák állatkiállítás,

(1929. szept. 5—8-ig) Tenyészállatkiállítás, gazdasági állat- és ló-kiállítás.

Utlevél vizum nélkül! Vásárigazolvánnyal és utlevéllel szabad határátlépés Ausztriába. Csehszlovák átutazás vizum nélkül. A magyar átutazási vizumot, a vásárigazolvány felmutatása ellenében a határon adják. Jelentékeny menetdíjkezdmények a román, jugoszláv, csehszlovák, magyar és osztrák vasúton, a Dunán, a Fekete-tengeren és a légi közlekedésnél.

Bármilyen felvilágosítást nyújt, vásárigazolványokat küld (a Lej 170—): a Wiener Messe A. G., Wien VII. valamint a lipcsei mintavásár tartama alatt Lipcsében, az osztrák mintavásári irodánál és a tiszteletbeli képviselőknél Brassóban:

ALFRED GEBAUER Buzasor 10. H. Aronsohn & Co., Piața Libertății
Schenker & Co., R. nemzetközi szállítási R. T. Szt. János-u. 28.

Cséplő-szekrényeket

700—1100 mm. széles dobbal, petroleum-benzinmotorokkal szállítunk azonnal olcsón és háromévi részletfizetésre. — Ismertetőik és ajánlatok ingyen és bérmentve.

RIEGER AND.
Gépgyárak Részv. Társaság
SIBIU-NAGYSZEBEN.

17803

Perfekt
könyvelő
és levelező

13322

önálló munkaező egy textilgyári iroda vezetésére azonnali belépésére kerestetik. Megkívánatik a kartoték rendszerbeni könyvelésben való tökéletes jártasság, továbbá a magyar, német és román nyelvű önálló levelezés. Javadalmazás: természetbeni lakás, fűtés, világítás és jó fizetés. Ajánlatok mindhárom nyelvben az eddigi működés, családi állapot és referenciák megjelölésével „Textilgyár Rbt. 1525” jellegre Rudolf Mosse S. A. hirdetési irodába Timișoara I. kértnek.

PÁLYAZATI HIRDETÉS

A nagyenyedi Bethlen-kollégium előjárósága pályázatot hirdet helyettes tanári állásra a tanítóképző-intézetnél turesedésben lévő pedagógiai tanszékre. Az állás véglegesítése folyamatban van. Pályázati határidő augusztus 15.

Használja ki az alkalmat!

Előrehaladt idény miatt még raktárunkon levő néhány darab világmárkás

Douglas

MOTORKERÉKPÁRUNKAT
melyen leszállított áron adjuk:

2 hengeres 350 cm. soló-gép Lei 38.200
mellékkocsi hozzá 16.300
2 hengeres 600 cm. soló-gép 47.500
mellékkocsi hozzá 17.800

Részletfizetés!

ACUMULATOR mérnöki iroda:
Timișoara, Bul. Carol 46.
Telefon 19—74.

APRÓHIRDETÉSEK

Egy szó ára 6 lej. — Vastagabb betűvel 12 lej. — Al-
lást keresőknek 25 százalék engedmény. — Legkisebb
apróhirdetés ára 60. — lej. Ugyanazon szövegi apró-
hirdetés többszöri feladása esetén minden három fi-
zetett megjelenés után egy ingyen megjelenést adunk.
Hirdetési díjak előre fizetendők. Csak válaszbélyeg-
gel felszerelt kérdézködésekre válaszolunk.

VÉTEL - ELADÁS

Fordson traktorokat ke-
resek megvételre, rongált
állapotban is. Desider
Friedrich, Timişoara. 3298

Manila, zsákok vízmen-
tes ponyvák, aratógépvá-
szon, kendertömlő, ju-
Teusch, műszaki áruak-
tár, Brassó, Kapu-utca 33

Veszek földbentalt régi
pénzeket, szobrokat és
egyebeket. Jó példányok-
ért magas árakat fizetek
Candrea régiségkereskedés
Brassó, Kolostor-utca 36.
13195

Eladó egy új topolya
háló-szoba, Kertész-utca 5
szám. 13259

Hálószoza politúros, gő-
zölt keményfából, garan-
cia mellett eladó. Kut-
ta 11 szám. 13277

Használt de nem törött
30 tól 36 zollos gatter
megvételre kerestetik.
Ajánlatok leírással és ár-
megjelöléssel Lugosi Kap-
tata- és Faárugár Rt. nak
Lugosi teendők. 13321

Eladók, Steyer autó, fu-
tott 2500 km-t, új, legutó-
sabb típusú; Fiat 503-as
keveset futott, 75.000 Cas-
mobil, Bucureşti, Nicolae
Selari 2, a Banca Comer-
ciálá mögött. 13256

Eladó egy kiftűnő kar-
ban lévő 10.000 km. futott
1928-as típusú 6 HP. Re-
nault automobil, hatvan-
ezer lejt. Megtekinthető
Henning művezetőnél,
I. A. R. gyártelep Pavillon
D-2. 13238

20.000 drb. téglá azon-
nal eladó. Prázmári-ut,
Ujtelep, Bodega. 13235

Jólmenő dieselmotoros
nyolcjáratú vámmalom
olajmalommal eladó.
Bandur Testvérek, Carei
18316

Új üzletberendezés fű-
szer és csemegékereske-
dés 7x5 és 280 magas
üzlethelyiség részére jutá-
nyosan eladó. Megtekin-
thető Hosszu-utca 190 sz.
alatt. Ugyanott két jó ál-
lapotban lévő gazdasági
szekér valamint egy új va-
dászszekér alkalmi áron
megvehető. 13332

Cseplőgép- garnitúra

jó állapotban, bérbe-
adó, vagy eladó.

Cím: 13333

Hermannstädter
Szászvolkány
309 (Brassó m.)

8 P. S. Langen &
Wolf-féle

benzin- motor

üzemben megtekin-
thető, olcsón eladó.

Seewaldt
és Fromm
cégnél.

Packard teherautó javít-
ható állapotban 10.000 lej-
ért eladó, ugyanott két
autógummi, külső és belső
32x6 javítható, 2500 lej-
ért eladó Hosszu-utca 193
13330

Vennék használt de jó
állapotban lévő motorke-
répárt. Vass Dániel, Ser-
caia. 13320

Dinye. 25 vagon ga-
rantált vérpáros bűli gő-
rögdyne kapható. Miden-
nap szállítható 1 vagon.
Tritsch József, Curtici
13315

927-es típusú Ford-autó,
teljesen jó üzembépes
30 000 lejért és egy Ka-
pax téglaprés olcsón el-
adó. Bíró Sándor, Ditrău.
13318

Eladók 2 drb. német víz-
la mindkettő szuka Egyik
2 éves a másik 3 éves ki-
tűnően dresszírozva. Eladó
továbbá 1 pár három éves
fekete tacsó, kiftűnő ko-
torék és hajtó kutyák. Cim
Csonka Dezső, Aita-Mare
13328

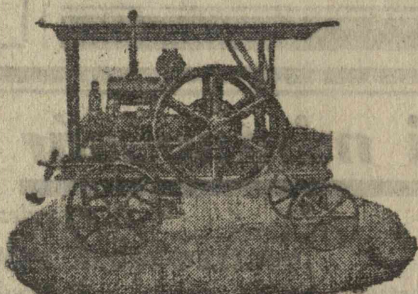
Harminokét év óta
fennálló üzlet berendezé-
ssel, áruval, forgalmas, vas-
utmenti községben, ház-
szal együtt, öregségem miatt
eladó. Landan, Sansimion,
jud, Ciuc. 13323

PHOEBUS Vasöntőde és Gép- gyár R.-t. ORADEA

Saját gyártmányok

Elsőrendű minőség

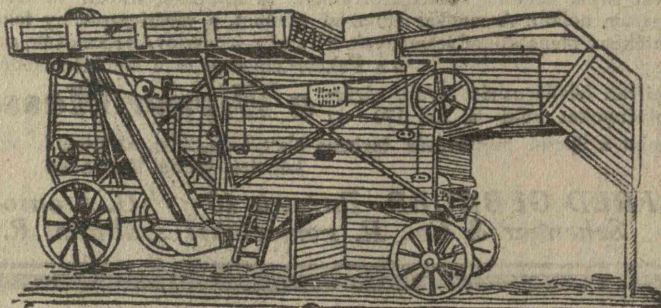
1928

Saját gyártmányok

Elsőrendű minőség

Motorlocomobilok, stabilmotorok,
motorfűrészek 4-18 lóerőig állandóan raktá-
ron. — Tartalékalkatrészek azonnal kaphatók.

A legújabb rendszerű eredeti

M.A.V. cséplőgépek

golyós csapágyas, acélkerettel, 10 légkörös gőzlocomobilok, benzin- és szivógáz-
motorok lóherelfejtőkészülékek, valamint a világhírű 28-32 lóerős,

W. D. HANOMAG traktorok

3 vasúti ekevel azonnal szállíthatók. Rendkívül előnyös fizetési
feltételek! — Vezérképviselet!

Industria Kereskedelmi és Ipari r.-t.

TIMISOARA, Str. I. C. Brătianu 3.

Távírat: INDUSTRIA.

Kérjen ingyenes árajánlatot.

TELEFON: 914.

Csatlakozzatok a Flit hadsereghez!

ÁLLÁST NYER

Keresünk két molnársé-
gédet azonnali belépésre,
akik félmagas örlésben
szakképzettek. Nagy és
Zsarnoczky műmálmom, Bo-
rosneul-Mare. 13326

Elsőrangú

női konlektív elarusítókat és elarusítónőket keresek,

kik a román, magyar és
német nyelvet tökéletes-
sen bírják. Pontos aján-
latokat és referenciákat
13319 kérek:

PLESZ GYULA
cég ARAD.

Laboráns segéd, ki
az összes laborator mun-
kálataiban, finom bonbo-
nok készítésében perfekt
és dragirozást tökéletesen
érti küldje ajánlatát „Biz-
tos egzisztencia” 13314 je-
ligére a Brassói Lapok ki-
adóhivatalához. Csak ko-
moly, önállóan dolgozó,
megbízható szorgalmas
egyénre reflektálok.

Nagyobb vidéki város-
ban fogorvosi rendelőhöz
társat keres fogorvos öz-
vegve. Érdeklődni Dentál
depot, dr Blattner cégnél
Oradea, Str. Iosif Vulcan 4.

Egy tanuló és kifutó tíu
azonnalra felvétetik. Gál
Béla cukorka- és csemege
üzletébe. Kapu-utca 61.
13234

A Brassói Lapokat
naponta többszáz ezer
ember olvassa!

LAKÁS

Különbejárattal két ágyas
butorozott szoba kiadó e-
hó 15 ére. Arvaház-utca 2
szám. 13236

Iskolás urilányokat bras-
sói uricsalád teljes állá-
sra elfogad. Cim 13237
szám alatt a kiadóban.

Hosszu-utca elején mo-
dern butorozott szoba, für-
dőszoba használatra azon-
nal kiadó. Vár-utca 47.
13329

Utcai lakások 3 szoba-
konyha, fürdőszoba és 1
szoba konyha pincével és
mellékkeliségekkel szep-
tember elsejére kiadó.
Hosszu-utca 203. 13331

X. Reichenbergi Mintavásár.

(Jubiléumos-vásár) 1929. aug. 17-23.

Felvilágosítások: Messeamt, Reichenberg, Csehszlovákia.

KÉPES KÖNYVEK

Kis állatkert	Lei 14.—
Vadállatok	14.—
Háziállatok	14.—
Szárnyas állatok	14.—
Allatkönyv	20.—
Allatképek	20.—
A kis tudós	20.—
A. B. C.	26.—
Apró emberek	30.—
Jó gyermekek	30.—
A. B. C. (közép)	40.—
Huncut Klári	36.—
Vadállatok	40.—
A mi házi állataink	120.—

Utánvétellel vagy a pénz előzetes bekül-
dése esetén portómentesen szállítja a

»BRASSÓI LAPOK«
könyvosztálya.

A női

GBL

Selyem-
harisnyák

minőségben utólcsehetetlenül

GBL „Edelrose”	Lei 400
GBL „Elite”	350
GBL „Diamant”	310
GBL „Dollar”	170

Állítsa mindenütt csak egybeállt, előcsendő — az
jeggyel ellátott — harisnyákat és meg fog győződni
arról, hogy a jó mindig a legolcsóbb.
Utasson vissza minden utánast.